УЛААН-УДЭ ХОТЫН КОММУНИСТНУУДАЙ ЕХЭ ХУРАЛ

Мүнөөдэр Ленинэй орденто оперо болон балетэй театр соо Улаан-Үдэ хотын коммунистнуудай ээлжээтэ партийна конференци нээгдэхэнь. Манай орон дотор хаа хаанагүй ажалшадай политическэ болон ажалай тон ехэ добжолтын боложо байhан, онсо илгаатай оршон байдалда городской партийна конференци хүдэлмэрилжэ эхилхэнь. Агууехэ ехэ орон доторнай, тэрэ тоодо манай республика дотор, олон түмэн ажалшадай дунда КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй долгин үдэрhөө үдэртэ улам бүри хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байна. Долоон жэл дүүрээд, шэнэ табан жэл эхилжэ, коллектив бүхэнэй урда шэнэ зорилгонууд табигдаба. Иимэ оршон байдалда коммунистнуудай үнэн зүрхэнhөө хөөрэлдэхэ, хэhэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые гаргаха, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудаа тоб байса тодорхойлхо, дутуу дундануудаа элиршэлхэ, тэдэниие дабтахагүйн тулада хэмжээнүүдые хараалха, партийна хүдэлмэриингөө түрүү дүй дүршэлые бэе бэедээ дамжуулан дэлгэрүүлхэ тухай яриилдаха зорилготой.

Долоон жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай хэлэхэ болоо hаа, энэ талаар Улаан-Үдэ хотын партийна организаци нилээд ехэ юумэ хээ. Энэ үе соо городой промышленностиин гаргадаг валовой продукцинь хоёр дахин ехэ болоо, хэдэ хэдэн промышленна шэнэ предприятинууд урган бодоо. 1958 онойхитой сарлуулжа үзэбэл, 1965 ондо машина бүтээлгын продукци — 2,3 дахин, хүнгэн промышленностиин — 4,4 дахин, барилгын индустриин — 2,3 дахин, эдеэ хоолой — 1,3 дахин ехэ болоо. Долоон жэл соо 500 гара мянган дүрбэлжэн метр байрын гэр ашаглалтада оруулагдаа. Тэрэшэлэн hүүлшын хоёр жэл соо байрын гэрнүүдhээ гадна, гостиница, кинотеатр «Прогресс», кооперативна техникум, спортын байшан, хэдэн столовонууд, магазинууд, хүүгэдэй саад болон яслинууд шэнээр баригдаа. Эндэ партийна организацинуудай, коммунистнуудай үүргэнь ехэ.

Промышленностьдашье, барилгын эмхи зургаануудташье үйлэдбэриин асуудалнуудые партийна организацинуудай зүбөөр шиидхэдэг болоhон дээрэhээнь, үйлэдбэри дээрэ коммунистнуудай түрүү үүргэеэ хэлбэришэгүйгөөр дүүргэжэ байhан дээрэhээнь ажалай амжалтанууд туйлагдана ха юм. Долоон жэлэйнгээ түсэб амжалтатайгаар дүүргэhэн Ленинэй орденто ЛВРЗ, муу бэшээр ажаллажа байhан «Электромашина», «Теплоприбор» болон бусад олохон предприятинуудай партийна организациин хүдэлмэриие хаража үзөө hаа, тэдэнэр түбхын түрүүндэ олониитэ хүдэлмэришэдэй дунда ойлгууламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, социалис мүрысөө эмхидхэхэ, түрүүшүүлые материальна болон моральна талаар урмашуулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг байна. Партийна организациин хүдэлмэриеэ гол түлэб иимэ шэглэлтэйгээр эмхидхэhэн газарта предприятинь үйлэдбэриингөө түсэб жэгдээр дүүргэнэ, ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлнэ. hайн шанартай продукци гаргана, гарзатангүй, ашаг олзотойгоор хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, «Электромашина» завод 1965 ондо ашаг олзотойгоор хүдэлжэ, жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэхэ гэжэ уялга абаhан аад, тэрэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлээ.

Энэ хэрэгтэ заводой партийна организаци ехэ үүргэтэй. Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ, технологи нарин нягтаар сахиха, ухаалан зохёохо болон уралан нарижуулха хэрэг үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон хүдэлмэришэдэй дунда экономическа hуралсал эмхидхэхэ талаар нилээд юумэн хэгдээ. Үльгэр жэшээтэ ажалай түлөө мүрысөөндэ заводой коммунистнууд түрүү зэргэдэ ябалсаа.

Тиигэбэшье амжалтануудаараа hанаагаа амархын аргагүй. Саашадаа хэхэ юумэн ехэ байна. Тон харюусалгатай зорилгонууд бэелүүлэгдэхэ ушартай. Теэд олохон промышленна предприятинуудай ажал хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөө бии байhаар. Гарзатайгаар хүдэлдэг, голодоhо гаргадаг, түсэбөө дүүргэдэггүй предприятинууд бии. Барилгын эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ плангаяа ехэ дутагдалнууд тохёолдоно. Олохон ушарта барилгын шанар хангалтагүй байна. Эдэ бүхы дутуу дундануудые түргэн усадхаха тушаа конференциин делегадууд хүрсаар хөөрэлдэхэ, бодото дурадхалнуудые оруулха болоно.

КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ тухай асуудал конференциин делегадуудай гол анхаралда байха болоно. Промышленностиие hалбари hалбаряарнь ударидалгын ёhо гурим баримталан, партийна хүтэлбэрилгые hайжаруулха, түсэблэлгэ нарижуулха, материальна болон моральна урмашуулга үргэнөөр хэрэглэхэ ябадалда партийна организацинуудай үүргэ хэзээ хэзээнэйхиhээ ехэ болоо ха юм. Партийна органуудые байгуулгын ленинскэ эмхидхэлэй гол ёhо гуримуудай бүрин hэргээгдээд, хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байхада, партийна организацинуудай урда хизааргүй ехэ арга боломжонууд нээгдэнхэй. Эдэ арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй харюусалгые эрид дээшэлүүлхэ, хүдэлмэришэдэй үүсхэл эдэбхиие бадаруулха шухала.

Культурна байгуулалтын талааршье тоосоото үедэ ниислэл хотодомнай нилээд юумэн хэгдээ. hургуулинууд, культурно-гэгээрэлэй болон медицинскэ эмхи зургаануудай тоо олошороо. Эрдэм ухаанай мэргэжэлтэд урган гарана. Институдууд болон техникумүүдэй студентнэр жэлhээ жэлдэ олошорно. Бүгэдэ ниитын найман жэлэй hуралсал бэелүүлэгдэжэ байна. Искусство болон литературымнай хүдэлмэрилэгшэд шэнэ шэнэ зохёолнуудые бэшэжэ гаргана.

Зүгөөр үзэл сурталай үргэн дэлгэр фронт дээрэ элдэб янзын дутагдалнууд тоологдоhоор. Городой уран hайханай интеллигенциин дунда, ургажа ябаа залуу үетэнэй дунда политическэ, хүмүүжүүлгын, үзэл сурталай хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар, үрэ нүлөө ехэтэйгээр хаа хаанагүй ябуулагдана гэхээр бэшэ. Тиимэhээ промышленна предприятинуудай, институдууд, техникумүүд болон hургуулинуудай, бүхы эмхи зургаануудай партийна организацинуудаар үзэл сурталай хүдэлмэри хэр зэргээр ябуулагданаб, политическэ hуралсал ямараар эмхидхэгдэнхэйб, бүхыдөө алибаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэр hайнаар табигданхайб гэжэ гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэхэ, элиршэлхэ, тиигээд энэ талаар шухала хэмжээнүүдые хараалха зорилго конференциин делегадуудай урда табигдана.

Манай коммунис парти хадаа эхин партийна организацинуудай үүргэ болон дайшалхы шэнжэ шанарые улам өөдэнь үргэхэ, тэдэнэй хүдэлмэриие эрид hайжаруулха хэрэгтэ хэзээ бүхэндэ гол анхаралаа хандуулдагынь элитэ. Олониитэ ажалшадай дунда, предприятинууд болон барилганууд дээрэ, колхоз болон совхозуудта, эмхи зургаануудта хүдэлжэ байдаг партийна организацинууд хадаа партиин политикые сэхэ бэелүүлэгшэд байна ха юм. Эхин партийна организацинуудые улам hайнаар хүтэлбэрилдэг болохо, тэдэнэй үүргэ болон харюусалгые дээшэлүүлхэ, юрэнхыдөө ямаршье хэрэгтэ партийна хүтэлбэриин арганууд болон шэнжэ тухэлые эрид hайжаруулха тухай асуудалнуудта партийна конференциин делегадуудай ехэ анхаралаа хандуулха байhаниинь лабтай.

Улаан-Үдын XXXIII партийна конференциин эдэбхитэй hайнаар, үзэл сурталай болон эмхидхэлэй талаар үндэр дээдэ хэмжээндэ үнгэрхыень хүсэе!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 11 (10997) | 1966 оной январиин 14, пятница | Сэн 2 мүнгэн

Хүдөөгэй магазинуудта худалдаа наймаанай түрүү аргануудые хэрэглэхэ

Кооператорнуудай бүхэроссин конкурс

1966 он дотор эд хэрэглэгшэдэй кооперациин магазинуудта, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудта худалдаа наймаанай түрүү арга дэлгэрүүлхэ гэhэн кооператорнуудай конкурс Россин Федерациин хүдөөгэй магазинуудта дэлгэржэ эхилээ.

ТАСС-ай корреспондентдэ Роспотребсоюзай правлениhээ ингэжэ мэдээбэ: үнгэрэгшэ жэлдэ республикын хүдөөгэй районуудаар 6600 магазин, ниитын эдеэ хоолой 1100 предприяти шэнэдхэн эмхидхэгдэhэн, тоноглогдон түхеэрэгдэhэн байна. Эдэ районуудай хүн зон 5000 гаран магазинуудhаа орёо ассортиментын эд товарнуудые дэб дээрэхи hамбаар худалдан абаха аргатай болохой.

Худалдаа наймаанай түрүү аргануудые Ставрополиин, Приморско хизааруудай, Волгоградай, Липецкэ, Тамбовой, Белгородско, Ульяновска, Пензын, Воронежой, Костромской областьнуудай, Кабардино-Балкариин АССР-эй кооперативна эмхинүүдтэ үргэнөөр дэлгэрээ.

1966 оной октябриин 1 хүрэтэр үргэлжэлхэ Бүхэроссин конкурсын үедэ РСФСР-эй хүдөөгэй районуудтахи самообслуживаниин магазинуудай тоо нилээд нэмэхэ байха. Хубсаhа, гутал, элдэб бүд худалдаха тусхай шэнэ предприятинууд нээгдэхэ юм.

Конкурсдо хабаадагшад холын тосхонуудай хүн зониие хангахын тула нүүдэл худалдаа наймаа улам хүгжөөхэ ёhотой болоно. Районуудай центрнүүдтэ, томо тосхонуудта худалдаа наймаанай центрнүүдые эмхидхэхын тула ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ.

Роспотребсоюзай правлени конкурсоор илагшадта үгтэхэ 12 мүнгэн шан бии болгоо.

ТАСС-ай корр.

Барилгын управлениин 3-дахи СМУ-гай дүй дүршэлтэй бэрхэ шулуушад Иннокентий Рандин, Валентин Чернов энэ зураг дээрэ абтанхай. Коммунис ажалай ударингай нэрэ солотой эдэ хоёр үбэлэй хүйтэнэй ямаршье үдэрнүүдтэ партиин XXIII съездын хүндэлэлэй ажалай вахта үргэлжэлүүлжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ байдаг.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

АРЬБАЛАЛТЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

Материал арьбалха, алмаха талаар Москва, Ленинградай предприятинуудай үнэтэ үүсхэл манай Улаан-Үдын мяханай комбинадта үргэнөөр дэмжэгдэжэ байна. Комбинадай колбаса хэдэг заводой коллектив КПСС-эй XXIII съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэнхэй.

Тус заводой хүдэлмэришэд үйлэдбэридөө шэнэ технологи хэрэглэн, мяха шулаха хүдэлмэри бүри нарижуулан, нэгэдэхи кварталай түсэбhөө гадуур 100 центнер колбаса арьбалhан мяхаараа үйлэдбэрилхэ гэжэ шиидэбэ.

Комбинадай дирекци, парткэм колбасна заводойхидой үүсхэлые hайшааба. Мүнөө комбинадта мяха, бусад түүхэй эд арьбалха, продукциин өөрынь үнэ хямдаруулха хэмжээ ябуулгануудай талаар конкурс бэлэдхэгдэжэ байна.

Г. СТЕПАНОВ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДАЙ ХАНИ БАРИСААН УЛАМ БЭХИЖЭНЭ

СССР-эй партийно-правительственна делегациин Монгол хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзалга

УЛААН-БААТАР, январиин 12. (ТАСС-ай тусхай корр.). Улаан-Баатарта ерээд байhан Советскэ Союзай партийно-правительственна делегаци Монголой Арадай-революционно партиин Центральна Комитедэй болон Монгол Арадай Республикын хүтэлбэрилэгшэдтэй мүнөөдэр правительствын байшан соо уулзаа.

...дай Монголдо айлшалхые уриhанайнь түлөө, советскэ делегациие халуунаар угтаhанайнь түлөө, дүү монгол арадай ажабайдалтай танилсаха арга боломжо олгоhонойнь түлөө МНРП-гэй ЦК-да, МНР-эй правительствада советскэ делегациин толгойлогшо Л. И. Брежнев КПСС-эй Центральна Комитедэй зүгhөө уулзалгын үедэ баясхалан хүргэхэдэ, МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал МНРП-гэй ЦК-гай, республикын правительствын, бүхы монгол арадай зүгhөө советскэ делегациин гэшүүдые амаршалаа, Монголой газар нютагаар аятай hайнаар айлшалхыень хүсөө. «Ленин Разливта» гэhэн совет уран зураашан Л. Земсковой картиныe КПСС-эй Центральна Комитедэй зүгhөө МНРП-гэй Центральна Комитедтэ бэлэг болгон Л. И. Брежнев уулзалгын үедэ дамжуулаа.

Советскэ партийно-правительственна делегациин МНР-тэ айлшалжа байhан тушаа

УЛААН-БААТАР, январиин 12. (ТАСС). Правительствын байшан соо сайлалгын болоhоной hүүлээр, Монголой ниислэлэй түүхэ болон саашанхи хүгжэлтын хараа зам тухай городой главна архитектор Б. Чимид совет айлшадта хөөрэжэ үгөө.

Удаань советскэ партийно-правительственна делегациин гэшүүд гүрэнэй түбэй музейдэ ороо. Энэ музей — республикын сасуутан — 1924 ондо байгуулагдаhан юм.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, МНРП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо С. Лувсан, МНРП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүн, секретарь Д. Моломжамц, МНРП-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүндэ кандидат, секретарь Б. Лхамсурэн, МНР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Дугэрсурэн советскэ делегацитай хамта музейдэ оролсоо.

МНР-эй Наукануудай академиин президент Б. Ширендыб музей соо тайлбари үгэhэн байна. Ороной байгаалиин баялиг болон түүхэ тухай, арадай революциhаа хойшонхи жэлнүүдтэ монгол арадай туйлаhан амжалтанууд тухай, тэрэшэлэн Монголой болон Советскэ Союзай арадуудай аха дүүгэй хани барисаан тухай хөөрэжэ үгэhэн олон тоото экспонадуудтай совет айлшад ехэ hонирхолтойгоор танилсаа.

Музейе харахаhанайнгаа hүүлээр советскэ делегациин гэшүүд хүндэтэ айлшадайнь дэбтэртэ ингэжэ тэмдэглэл хээ:

Монголой гайхамшагта, олон янзын, жэгтэй hайхан байгаалиие хүсэдөөр, hонирхолтойгоор харуулhан Монголой гүрэнэй музейн баялиг экспозицитай советскэ партийно-правительственна делегаци ехэ hонирхолтойгоор танилсаба. Ороной байгаалиин элбэг ехэ баялиг социализм байгуулха замаар Монгол Арадай Республикын саашадаа амжалтатайгаар дабшаха hайн үндэhэ hуури боложо үгэнэ.

Өөрынгөө гайхамшагта hайхан Эхэ ороной байгаалиин олон баялигые баатарлиг, зохёон байгуулхы ажалаараа хүнэй аша туhада зорюулан ашаглажа байhан монгол арадта социалис байгуулалтын фронт дээрэ шэнэ илалтануудые туйлахыень хүсэнэбди.

Хо Ши Минтэй уулзаба

ХАНОЙ, январиин 12. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, секретарь А. Н. Шелепин түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай түрүүлэгшэ Хо Ши Минтэй мүнөөдэр уулзаа.

Хани халуун, нүхэрэй ёhоной оршон байдалда уулзалга үнгэрөө.

Тэрэшэлэн ПТВ-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүд Ле Зуан, Фам Ван Донг уулзалга дээрэ байлсаа.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ДЕЛЕГАЦИ ЛЕ ЗУАНТАЙ ХӨӨРЭЛДЭБЭ

ХАНОЙ, январиин 12. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, секретарь А. Н. Шелепин түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци ПТВ-гэй ЦК-гай секретарьнууд Ле Зуан, Ле Дык Тхо, То Хыу, Нгуен Ван Чан, Хуанг Ань гэгшэдтэй уулзаа. Уулзалгын үедэ тон хани халуун, аха дүү ёhоной хөөрэлдөөн болоо.

СССР-эй партийно-правительственна делегациин хүндэлэлдэ зорюулагдаhан сайлалга

УЛААН-БААТАР, январиин 12. (ТАСС-ай тусхай корр.) Монголой Арадай-революционно партиин Центральна Комитет, Монголой Арадай Республикын Министрнүүдэй Совет мүнөөдэр сайлалга хэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэйгээр эндэ ерээд байhан СССР-эй партийно-правительственна делегациие хүндэлөө.

Советскэ делегациин гэшүүд, МНРП-гэй болон МНР-эй правительствын хүтэлбэрилэгшэд, олониитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, литература, наука болон искусствын ажал ябуулагшад, Монголой ниислэлэй ажалшадай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн СССР-hээ МНР-тэ байдаг посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Улаан-Баатарта хүдэлмэрилдэг совет мэргэжэлтэд сайлалга дээрэ байгаа.

Хани халуун оршон байдалда үнгэрhэн сайлалгын үедэ МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал үгэ хэлээ.

Удаань СССР-эй партийно-правительственна делегациие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Л. И. Брежнев микрофоной дэргэдэ ерэнэ.

Ю. Цеденбалай, Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэнүүд анхаралтайгаар шагнагдаа.

Хо Ши Мин хани ёhоной сайлалга хэбэ

ХАНОЙ, январиин 12. (ТАСС). ДРВ-гэй президент Хо Ши Мин хани ёhоной үдэшын сайлалга хэжэ, КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, секретарь А. Н. Шелепин түрүүтэй Советскэ Союзай делегациие хүндэлөө. Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан, ДРВ-гэй премьер-министр Фам Ван Донг, ПТВ-гэй ЦК-гай политбюрогой гэшүүд, ДРВ-гэй министрнүүд сайлалга дээрэ байлсаа.

Сайлалга хани халуун оршон байдалда үнгэрhэн байна.

Вьетнамай дуу, хатарай ансамблиин концерт сайлалгын hүүлээр болоо.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

БУРЯАДАЙ АССР-эй 1964 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ГҮЙСЭДХЭЛ ТУШАА ТООСООЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **ингэжэ тогтообо:**

Буряадай АССР-эй 1964 оной Гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоое баталха. Тэрэнэй оршонь 71382 мянган түхэриг, гаршань 69725 мянган түхэриг, тиихэдэ оршонь гаршадаа орходоо 1657 мянган түхэригөөр ехэ байгаа.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

НҮХЭР Л. Д. МАДЫЕВАЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГЫН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУШАА БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **ингэжэ тогтообо:**

Нүхэр **Мадыева** Любовь Данцарановнае Буряадай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрээр томилхо тухай Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной декабриин 24-нэй Указые баталха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТОГТООЛ

НҮХЭР Ц. Б. ГАЛДАНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй КУЛЬТУРЫН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **ингэжэ тогтообо:**

Нүхэр **Галданов** Цыретор Бимбаевичые Буряадай АССР-эй Культурын министрээр томилхо тухай Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной декабриин 13-най Указые баталха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР М. Ф. ЗАВГОРОДНЯЯЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Завгородняя** Мария Федосеевнае Буряадай АССР-эй нютагай промышленностиин министрээр томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Г. Ф. МАСЛОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ОЙ МОДОНОЙ АЖАХЫН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Маслов** Георгий Федоровичые Буряадай АССР-эй ой модоной ажахын министрээр томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Г. А. ЕРЕМИНИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ХҮН ЗОНОЙ АЖАҺУУДАЛАЙ ХЭРЭГЛЭМЖЫЕ ХАНГАЛГЫН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Еремин** Георгий Андреевичые Буряадай АССР-эй хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжые хангалгын министрээр томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР С. И. ВЛАСОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ЭДЕЭ ХООЛОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТРЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Власов** Семен Иннокентьевичые Буряадай АССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин министрээр томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. А. АТРИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН УПРАВЛЕНИИН НАЧАЛЬНИГААР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Атриков** Александр Асалхановичые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин начальнигаар томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР И. П. ИЛЬИНИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮЛИШЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН УПРАВЛЕНИИН НАЧАЛЬНИГААР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Нүхэр **Ильин** Иван Петровичые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түлишын промышленностиин управлениин начальнигаар томилхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 12.

Республикын мастер-луговод

А. И. Батышевай үүсхэл дэмжэгдэнэ

ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭДЭЙ ПОСТНУУДЫЕ ЭМХИДХЭЕ

Тарбагатайн колхозууд сабшалан багатай гээшэ ааб даа: ондоо аймагуудай ажахынуудта хэдэн мянгаад гектар сабшалан тоологдодог һаа, манай «Дружба» колхоздо юһэн зууһаа бишыха үлүүтэй сабшалан бии. Тиихэдэ зэргэлээд байһан «Восход», «Советская Россия», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта сабшагдажа абтадаг газарынь үшөөшье бага, 300—400 гектар юм.

Сабшалан багатай тула хаанаһаа ехэ үбһэ абаха гэхэбши, тэрэнээ һайжаруулжа, ургасыень ехэ болгохо гээшэ ажахынуудай шухала хэрэг. Тиимэһээл **манай «Дружба» колхозой гэшүүд «Урдынгаа соло бадаруулая» гэһэн республикын мастер-луговод нүхэр А. И. Батышевай** статьяе уншажа, тэрэнэй үүсхэлые үргэнөөр дэмжэжэ байнхай. Сабшалан дээрэһээ ургасын багаар абтажа байхада һанаа амархан һуужа болохой аал! Ниитын малай үбһэ хулһаар хомордоходо, тэрэниие олоор үдхэхэ аргагүйдэхэ гээшэлди. Һаяхан «Улаан-Оронго» колхозой арадай хинагшад газетэдэ баһал бэшэг толилжо, сабшалан һайжаруулха, үбһэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэридэ туһалалсахабди гэлсэһэн байна һэн.

Манай колхоздо сабшалан һайжаруулха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байдаг. Сабшалан дээрэмнай наг шэбхэ зоогдэнэ. Тэрэмнай луговодуудай звенонуудта даалгагданхай. Тиигэбэшье үнгэрһэн жэл болотор нэгэл ехэ дутагдалтай байгаабди. Юуб гэбэл, луговодуудай звенонууд ажалаа нэгэ хаһада эмхидхээд лэ хизаарладаг байгаа бшуу. Сабшалан уһалагдаһанай һүүлдэ, дахин хабарай эрьежэ ерэтэр луговодууд ажал хэдэггүй, хамаг сабшаламнай эзэгүй үлэдэг һэн. Һүүлдэ манай луговод нүхэр Рыжаков республикын газетэнүүдтэ статья бэшэжэ, сабшалан дээрэхи хүдэлмэриие саг үргэлжэдэнь үнгэргэхэ гэһэн үүсхэл гаргаһан байна. Энээниень колхозоймнай правлени, партийна организаци дэмжэжэ, манай колхоздо горитой хүдэлмэри ябуулагдаа. Сабшалан уһалха һубаг, ханаабууд сэбэрлэгдэһэн, уһа хаадаг хаалтанууд баригдаһан байгаа. Үбһэ хуряалгын дүүрэхэтэй сасуу луговодууд ажалдаа орооһон юм. Тиигээд үнгэрэгшэ декабрь һарада оньһожоруулагдаһан звенонуудые эмхидхэжэ, сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөжэ байнабди. Луговодууд өөһэдөө мүнөө гошо халяажа байгша. Үнгэрһэн намар 80 гектар газар уһалагдаа.

Һүүлэй жэлнүүдые харахада, манай колхоздо бүхы сабшалан дээрэһээмнай дунда зэргээр 13—16 центнер үбһэн абтаһан байна. Нёдондо зундаа ган гасуурай болобошье, гектар бүриһөө 14,8 центнер үбһэн хуряагдаа. Имэ ургаса хайшан гээд туйлагдааб гэбэл, бүхы сабшалангаймнай гурбанай хоёр хуби уһалагдаа бшуу. Гэбэшье зарим участогуудһаа үшөөл һанаһанда хүрэхэгүй ургаса абтана. Жэшээлхэдэ, Калтус гэжэ газарта дунда зэргээр гектарай 7,3 центнер, Покровскдо—7,5 центнер ургаса абтаһан. Харин һайнаар уһалагдажа, үтэгжүүлгэ гаргагдаһан газарһаа га бүриин 20—32 центнер үбһэн хуряагдаа. Энэмнай хоёр ондоо байдал харуулна.

Луговодуудай ажалда туһаламжа хэрэгтэй! Сабшалан һайжаруулха хэрэгтэ бидэнэй, хүдөө бэшэгшэдэй, анхарал оролдолго гаргалсаа һаамнай ямар гээшэб? Болохол байна. Бидэнэй һанахада, «Улаан-Оронго» колхозой арадай хинагшад республикын мастер-луговод А. И. Батышевай хэлэһэн үгые дэмжэжэ, сабшалан дээрэ эмхидхэхэ хүдэлмэриие хиналта доро абаха гэһэниинь һайшаалтай. Энээнһээ хүдэлмэри доротохогүй, харин һайжарха ха юм даа. **Хэрбээ арадай хинагшадай ябуулха хүдэлмэриин хажуугаар үшөө хүдөө бэшэгшэдэй туһалалсаа һаань, бүрил һайн ааб даа. Хүдөө бэшэгшэд луговодуудай дүршэлые газетэнүүдтэ харуулха ха юм. Тэдэнэр ажалай түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо хэрэгтэ туһалха, дутуу дундануудыень усадхалсаха аргатай.** Зарим нэгэн луговодуудай ажалдаа муугаар хандаа һаань, тэдэниие шүүмжэлхэ, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ямар анхаралтай байһаниие саг үргэлжэ харуулжа байха уялгатай.

Үгөөрөө, ажал хэрэгээрээ луговодуудта туһалха гээшэ аргагүй шухала. **Тиимэһээ манай колхозой хүдөө бэшэгшэд артелиингээ арадай хинагшадтай хамтаржа, тусхай постнуудые эмхидхэхэ гэжэ хэлсэбэ.** Саашадаа бидэнэр сабшалан дээрэхи хүдэлмэриие ходоодоо анхаржа, шалгалта хэжэ байха болонобди. Луговодуудай ажалда дутуу дундануудые олобол, тэдээн тухай колхозойнгоо правлени, партийна организацида мэдээсэхэ, саг дары хэмжээ абхуулха уялгатайбди. Хүдөө бэшэгшэдэй хараха, һанаха туһалагшань ханын газетэ, радио, аймагай болон республикын газетэнүүд болохо юм.

Республикын мастер нүхэр А. И. Батышевай өөрынгөө статья соо табиһан асуудалнуудые шухала дээрэ тоолоод, бидэнэр, хүдөө бэшэгшэд, газетэнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадая, колхоз, совхозуудайнгаа бригада, фермэ бүхэндэ постнуудые эмхидхэе гэхэ байнабди. **Хүдөө бэшэгшэд хурса гуурһаараа, хурдан үгөөрөө луговодуудай ажалда туһалаг лэ!**

Тарбагатайн «Дружба» колхозой хүдөө бэшэгшэдэй постын гэшүүд: **Д. КУШНАРЕВ, колхозой ханын газетын редактор, А. СУСЛОВ, Культурын байшангай директор, хүдөө бэшэгшэ, К. ЧЕБУНИН, луговод, хүдөө бэшэгшэ.**

САБШАЛАН—МАНАЙ БАЯЛИГ

НОГООНОЙ УРГАСА—ОРОЛДОЛГЫН ХҮСЭН

Ниитын малые үбһөөр хангаха гээшэ республикымнай колхоз, совхозуудай шухала зорилго болоно. Имэ зорилго мүнөө үедэ табигдахашье ёһотой. Яахадааб гэбэл, ажахынууд сабшалан һайжаруулха талаар үшөөл бага хүдэлмэри ябуулна. «Өөһэдтөө сабшалантай байгаад, тэрэнээ һайжаруулжа, үбһэ ногоо ургуулжа шадангүй байха гээшэмнай хэндэшье хэрэггүй ажал» гэжэ республикымнай үнинэй луговод А. И. Батышев тон зүб хэлэнэ. Урдань герасимовска хүдэлөөн ямар нүлөөтэй байгша һэм. Наһатай болоһон удад энээниие һайса мэдэнэ ёһотой. Тэдэнэр өөһэдөөшье герасимовец болохо гэжэ оролдоһоншье байха.

Үндэр наһатай болобошье, нүхэр Батышев мүнөө үедэ «урдынгаа соло бадаруулая» гэжэ республикынгаа газетэнүүдтэ статья бэшэһэн байна ха юм. Энээниие хэн һайшаахагүйб. Бултал һайшааха байнабди. Нёдондо баһал республикымнай түрүү луговодууд нүхэд Рыжаков, Ендыпов гэгшэд үүсхэл гаргаһан байгаа. Тэдэнэй сабшалан һайжаруулха талаар жэшээ харуулан ажаллажа байхада, республикымнай бэшэ аймагуудта ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэн байгаа. Мүнөө жэлдэ нүхэр Батышевай гаргаһан үүсхэл мүн лэ үргэнөөр дэмжэгдэхэ байха.

Үнгэрһэн жэлдэ республика доторнай ямар ашатай хүдэлмэри ябуулагдаһан байнаб? Энээн тухай хөөрэхэеэ һананаб. 1965 ондо республикымнай колхоз, совхозуудта 500 гаран луговодуудай звенонууд ажаллаһан байна. Ажал хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэһэн луговодуудай участогууд дээрэ үбһэ ногооной баян ургаса абтаа бшуу. Тусхайлхада, Прибайкалиин аймагта 4700 гектар сабшалан дээрэһээ га бүриин 11,2 центнер үбһэн хуряагдаа. Урдань эндэ дунда зэргээр оройдоол 7—8 центнер ургаса абтадаг байгаа бшуу. Мүн Бэшүүрэй, Задын, Захааминай, Хяагтын, Кабанскын болон бусад аймагуудта ган гасууртай жэлэйшье байбал, нилээд ехэ үбһэн хуряагдаһан байха юм. Тиихэдэ республикымнай колхоз, совхозуудта сабшалангай газар үрэжэлтэй һайн болгохо талаар зарим тэды хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Бүхыдөө 450 мянга шахуу тонно наг шэбхэ зөөгдөө. 12100 гектар сабшалан дээрэ үтэг шэбхэ оруулагдаа.

Үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ бусад луговодууд бүришье ехэ оролдосотойгоор хандаһан байха юм. Жэшээлхэдэ, Бэшүүрэй аймагай «Рассвет» колхозой луговод Филат Афанасьевич Титов 50 гектар сабшалангһаа га бүриин 37 центнер үбһэ ургуулһан, эндэхи XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой луговодууд И. Д. Тюрюханов, Т. Н. Савельев гэгшэд даадаг сабшалангаа саг сооһь уһалжа, үтэгжүүлжэ, га бүриһөө 28—31 центнер үбһэ ногоо абаһан байна. Эдэнэр ажалдаа үнэн сэдьхэлээ гаргажа хандаа ха юм. Сабшалангынь хоёр дахин уһалагдаһан, гектар бүридэ 35—40 тонно хүрэтэр наг шэбхэ гаргагдаһан, түрүү онол аргануул үргэнөөр хэрэглэгдэһэн байгаа. Оролдосотойгоор ажаллаһан луговодууд ямар ехэ аша туһа ажахыдаа хүргэнэб! «Рассвет» колхозой түрүү луговод нүхэр Титов тухай хэлэһэн байнабди. Энэ хүмнай 50 гектар дээрэһээ дунда зэргээр 37 центнер гэхэ гү, али хамта 1800 центнер ургаса ургуулжа, ниитынгээ малые хэды ехэ тэжээлтэй болгоһон байнаб. Бодоод үзөө һаа, һаалиин нэгэ томо фермэдэ ондоо тэжээлтэй холилсоод, үбэлжэлгэдэ хүсэд хүрэхэ үбһэниинь болоно ха юм. Энэмнай ганса хүнэй оролдолго үүсхэлээр туйлагдаа. Тэд бүхы луговодууд ингэжэ ажаллана гү? Үгы. «Рассвет» колхозтой адлихан эрхэ байдалда байһан «Победа» колхозой луговодууд нүхэд Ф. В. Некипелов, А. Э. Плеснин гэгшэд сезон соо сабшалангаа нэгэ дахин уһалһан байна. Сабшагдаха газарые ганса уһалхада, тэрэ саананы муугаар уһалагдаһан байбал, үбһэн горитой нэмэхэ аал! Тиигээд эдэнэр ямар үрэ дүн туйлаһан байгааб — гектар бүриһөө арайхан 8—9 центнер үбһэ абаһан байна. Сабшалан һайжаруулхын тулада луговодуудые барижа байгаад, эды ургаса абажа байхада гомдолтойшье. Юунэй түлөө ажаллаһан бологдоноб? Ганса дахин уһалаад хүдэлмэреэ хизаарлаха гээшэмнай хэндэ хэрэгтэйб. Ёһотой луговод гээшэмнай сабшалан һайжаруулхын тулада үбэлдөө ажаллажа эхилдэг, тошон халяаха, наг шэбхэ зөөхэһөө абаад, хэды хүдэлмэри хэнэб. Тэрэнэйнгээ ашаар даадаг сабшалангаа үрэжэлтэй болгоно. Хабартаа, зунай эхиндэ бүхы сабшалангаа 2—3 дахин уһалжа шадана. Тиихэдэ сабшалангай газарые нүхэлжэ һайжаруулна. Минеральна үтэгжүүлгэ оруулалсана бшуу. Ингэжэ хүдэлһэн луговодууд муугаар ажаллаһан луговодуудта орходоо 3—4 дахин ехэ ургаса абана.

Үшөө нэгэ луговод тухай хэлэебди. Буда Рабданович Тагаров Сэлэнгын Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 36 гектар газар дээрэһээ дунда зэргээр 35 центнер үбһэ хуряагаа бшуу. Энэ яһала һайн амжалта гээшэ. Республикын түрүүшүүлһээ дутуугүйгөөр ажаллаа. Үбһэ ногооной баян ургаса абахадаа нүхэр Тагаров үбэлэй үедэ тошон ехээр халяажа, хамта 20 мянган кубометр мульһэ хүргэһэн. Тиигэжэ даадаг сабшалангаа гурба дахин уһалһан байна. Теэд ганса уһалгаар үбһэн абтаа бэшэ, харин газарынь наг шэбхээр горитой үтэгжүүлэгдэһэн байна.

Газар уһалалгын, сабшалан үтэгжүүлгын хаһа ороходо нүхэр Тагаров унтаха нойргүй гэхээр хүдэлнэ ха юм. «Балгашье уһан, адхашье шэбхэ һаа, ургасада нэмэри» гэһэн ёһо баримталжа ябадаг хүн. Ингэжэ ажалладаг хүнүүд бүгэдэндэ жэшээ харуулна.

Үнгэрһэн жэлдэ үбһэнэй багаар абтаһанда «сагай уларил зэмэтэй» гэжэ зарим хүнүүд хэлэдэг. Сагай уларил нүлөөлөөшье юм бэзэ. Теэд сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри ехэнхидээ ажалай эмхидхэлэй муугаар табигдаһанһаа болоно. Республикымнай зарим аймагуудта луговодуудай звенонууд хүсэд бүридхэгдөөгүй һэн. Тиимэһээ үбэлдөө бага хүдэлмэри ябуулагдаһан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ мүртэй зөөгдэжэ абтаагүй байгаа.

Сабшалан гээшэ баялигнай ха юм даа. Тиимэһээ тэрэнээ зүбөөр хэрэглэжэ, һайнаар эдлэжэ, үбһэ ногоо ехээр ургуулдаг болоё. Урданайнгаа соло сууе бү алдая гэжэ нүхэр Батышевай хэлэдэг зүбтэй. Мүнөө үедэ сабшалангые ямаршье болгохо гэбэл арга бии. Техникэ зэмсэгүүд байна. Гартаа һүхэ баряад, шугы бургааһа сабшахагүй ха юмбибди; гараар һубаг малтажа, уһа урадхаха бэшэ ха юмбибди. Энэ хүдэлмэриие ажахы бүхэндэ мэргэжэлтэд хүтэлбэрилхэ болоно. Агрономууд, мелиораторнуудай урда шухала харюусалгатай хэрэг даалгагдана. Хэрбээ тэдэнэр луговодуудай хүдэлмэриие һайнаар эмхидхэжэ шадаа һаа, аргагүй ехэ юумэ хэхэнь дамжаггүй.

Мүнөө үедэ колхоз, совхозуудай агрономууд ехэхэн үүргэ дүүргэхэ уялгатай. Үбэлэй үедэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри хэн ударидаха болоноб? Агрономууд! Газар байна гээд лэ, зөөгдэһэн шэбхэ хаа-яагүй тараагдажа хаягдахагүй ха юм. Сабшалангай ямар үрэжэлтэй байһан харагдажа, шэнжэлэгдэжэ, энэ хүдэлмэри ябуулагдаха зэргэтэй. Тэрэнһээ гадна, газар уһалха гурим, сагай али үедэ ямар агротехническэ заабари луговодуудта үгтэхэ байнаб, тэдэнэй ажал хүдэлмэри ямараар урмашуулагдахаб — эдэ асуудалнуудые агрономууд шиидхэхэ уялгатай. Сабшалан һайжаруулха хэрэгтэ агрономуудай үүргэ харюусалгые дээшэлүүлхэ гэһэн зүб дурадхал нүхэр Батышев оруулна. Энээниие дэмжэхээр.

И. ЕЛАЕВ,
агроном.

Андрей Иннокентьевичтэй үшөө дахин танилсагты. Республика дотороо луговодуудай дунда социалис мүрысөө эмхидхээд, өөрөө мнил һуунагүй. Пенсионер үбгэн сабшалан дээгүүр ябалсажал байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сэлэнгын Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод-мастер А. И. Батышев

Н. КОЗУЛИНАЙ фото.

УРУУГАА ОРОЛТОЙ ААЛ?

Захааминай аймагай «Красный Октябрь» колхозой луговод коммунист Сандаб Дансарунов сабшалан һайжаруулха, үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ талаар һонин һанамжа дурадхалнуудтай ябадаг байгаа, тэдээн тухайгаа ходо хэлэжэ, дурадхажашье байдаг һэн. Теэд колхоздо үнгэрэгшэ жэлһээ эхилжэ зарим хүдэлмэри хэгдэжэ захалбашье, луговодой һанамжаар үшөөл холо дутамаг, зориһондонь яашье хүрэнэгүй.

Манай корреспонденттэй уулзахадаа, гушаад жэлэй дүй дүршэлтэй луговод һанал бодолнууд тухайгаа хөөрэбэ.

Үдхэн хяагай орондо ожорһо, хүбхэн

—Хэлэхэньшье эшхэбтэр юм—урда сагайхиһаа уруугаа орожо, зуун бухал абадаг газарһаа гуша—дүшэн бухал абанабди, малаа хахад зарим тэжээлээрнь ханганабди гэжэ мэдэрхэ гээшэ луговод хүндэ балайшье таатай байхагүй. Теэд муугаа далдалаад, һайнаа һайрхаад, баһал холо ошохогүйш, — гэжэ Сандаб Цыренжапович хөөрөөгөө захална.

Һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада манай колхоздо луговодуудай тубхай звено бии болгогдоод, зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ, бага зэргээр үтэгжүүлһэн, уһалһан сабшалан дээрэ ургасашье дээшэлжэ байна. Уһалһан, үтэгжүүлһэн газарнуудта гектарай арбан таба—хорёод центнер үбһэн абтана. Теэд жэгдэдээ гектарай зургаа-долоон центнер лэ үбһэн абтана. Луговодуудай звено гэжэ нэрлэгдэһэн таба-зургаан үбгэд, тэрэ саанаа жара-дала хүрэшэһэн, шадалаа барагдаһаншуул юун ехэ юумэ хэжэ илтажархихабибди даа. Хүрзэхэн барьяад, хуушан һубаг, ханаабуудые сэбэрлээ, заһаа боложо, хажуу тээшэнь сабшалан руу уһахан урадхуулжа, бэеэ һамааруулжа ябадаг гээшэ аабзабди даа...

Харин үнэхөөр сабшалангаа һайжаруулжа, үбһэ ногоонойнь гарасые дээшэлүүлхэ, ядахын сагта хуушан хэмдэнь хүргэхэ гээ һаа,—гэхэгүйшье, тиигэжэ хүсэхэгүйшье хэн байха һэм, юрэдөөл шадал хүрэгдэнэгүй, зориг багадана гээбы даа,—тиимэл зорилго урдаа табяа һаа, хам оролсоогүйдэ, машина, техникэ табяад, залуу, шадалтай хүбүүдһээ тусхай бригада бии болгоод, ехэ хүдэлмэри ябуулаагүйдэ аргагүй болоо. Тэрэгүй хорёод жэлдэ үтэгжүүлэгдээгүй, ургаа болоһон үбһыень хуряагаад байһан сабшалангуудаймнай хүрьһэн хүшээ һуларжа, ногооной орондо хүбхэн ургадаг болошоо, тиигээд улам муудажал байна. Жэшээ болгон, гушаад гектар сабшалантай Бэеэгэн гэжэ газарые абая. Эндэ урдань дүрбэ-табан айл һуужа байхадаа, арбан таба-зургаан томо сомоо абадаг һэн. Дайнай үеэр, һүүлдэшье яһала бараг лэ ургадаг байгаа. Харин мүнөө хура бороотойшье жэлдэ арай гэжэл зургаа-долоон сомоо үбһэн абтана. Урдань хүхэ хяагай ургадаг заха үзүүрээрнь мүнөө—хүбхэн, шиигтэй, намаг газараарнь хүбхай уһабхи ожорһо ургадаг болошоо.

Мүн нимэрхүү байдал Уулын боориин, Шулуу үргүүлэй, Зүүн голой сабшалангууд дээрэ үзэгдэнэ.

Һайса, шадажа шэбхэлбэл, сабшалан һайжаруулхаш

Малай үбэлжэжэ байһан газарнуудта хашаа тойруулаад, ёһын тэдыдэ нэгэл газартаа шэбхэ газарай хүрьһэн руу оруулжа байха бэшэ, сабшалангуудаа жэгдэ һайнаар үтэгжүүлхэ, горитой шэбхэлхэ хэрэгтэй. Малайнгаа үбэлэй байрануудай шэбхые бултыень лэ гарганабди, үгы юумые хаанаһаа асаржа, сабшалан шэбхэлхэмнай гээшэб гэжэ зарим хүн хэлэжэ болохо. Тэрэ тимэ бэшэ. Нэгээр, хаана, хэзээ шэбхэлэгдэһэн газарта тараахабши, хоёроор, бии байгаа арга боломжонуудаа ямараар хэрэглэхэбши, бүхыдөө сабшалангай ургаса тэрээнһээ дулдыдаха. Тэрэл үбэлжөөнөө тойруулаад адхажа байһан газартаа үтэг боложо байгаа һаа, хүрьһэн гэхэ гү, али ногооной үндэһэн шатажа, халаахай, шаралжаа хуряадаг болохош. Зорёод байгаа һаа, наг шэбхэ дутамаггүй. Үбэлжөөнэй байрануудай дүтын эрье, ганга руу үнинэй адхагдажа байгаад, газар болошохоёо һанаһан хур шэбхые, мүн хуушан байрануудай һууриин дараса шэбхые бульдозероор онгилуулаад, машинаар зөөгөө һаа, шэбхэ бэшэ, ёһотойл тоһо, зөөхэй дараатай хэбтэнэ.

Гансашье үбэлжөөнэй бэшэ, мүн зуһалангуудай һууридa зунай хүхэ ногооной шабааһан хэдэн жэлэй хуршаһоод, юугээршье сэгнэшэгүй үтэгжүүлгэ дуран соо хэбтэнэ. Урдын тулюур саг бэшэ, мүнөө машина, техникын элбэгтэ зунай хуушан зуһалангуудта малай хонодог хашаа хорсойнуудай һууриие хүрьһэтэйнь бульдозероор этүүлжэ, сабшалангууд дээрэ автомашинаар зөөхэдэ шэбхэ дуран соо бии. Тиихэдэ мүнөө шэбхэ тараадаг тусхай автомашина бии боложо амар болоо.

Сабшалангуудые, илангаяа хүбхэжэжэ захалһан газарнуудые борнойлходо һайн. Үнгэрэгшэ жэлдэ Баруун голой сабшалангые ингэжэ борнойлһомнай, ногооной гараса һураггүй үлүү байгаа. Борнойлходо ногооной үндэһэн хүдэлжэ үгэхэһөө гадна, дарамта болоһон хүбхэн онгилогдожо хаягдана, мүн малай хаташаһан шабааһан бутаруулагдана. Намарһаа эхилээд хабар орой болотор сабшалангууд дээрэ мал бэлшэжэ ябахадаа, һүүлдэнь ногооной дарамта болодог шабааһан дүүрэн байжа, тэдэниие заатагүй буталжа, газарайнь хүрьһэн руу оруулха хэрэгтэй. Мүн уһалхада борнойн шүдэнүүдэй мүрөөр уһан урдажа, сабшалан нэгэ жэгдээр ундалуулагдадаг хэбэртэй агша. Борнойлгын муу талань гэхэдэ, жэжэхэн шулуунуудые онгиргожо, һүүлээрнь тэдэниие заатагүй түүжэ хаяха хэрэгтэй.

Уһалһан газарай ургаса хоёр тэды

Сабшалангай газарые шэбхэлээд, дээрэһээнь уһалжа байгаа һаа, одоол зориһон соогоо ургаса хуряаха ёһотой юм. Манай колхоздо сабшалангуудаймнай дүрбэнэй нэгэ хуби шахуунь уһалагдадаг. Энэ үшөөл бага. Гол түлэбтөө хүрзөөр, морин анзаһа ябуулжа тагагдаһан һубаг, ханаабуудаар уһан гаргагдана. Мүнөө хүсэ ехэтэй трактор, машинануудай элбэг болоһон сагта шэнэ һубаг, ханаабуудые татаха, гол горхонууд дээрэ хаалтануудые бариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, ядахын сагта сабшалангуудайнгаа гурбанай хоёр хубиие, хахад заримыень уһалдаг болоо һаа, ургасаяа һураггүй дээшэлүүлхэ һэмди.

Манай эндэ сабшалан оройтуулжа уһалхада үрэ багатай гэжэ һанадаг болооб. Саһа, мүльһэнэй гэдэжэ байха үеэр, май, апрель һаранuудта, һайнаар уһалхада, үбһэ ногооной үндэһэн дэбтэжэ, газар бэедээ даамай шииг тоггоожо, саашадаа дулаархада, наранай шангаар шарадаг болоходо, ногоон жэгдэ һайнаар ургана. Харин май һарые һүүлдүүлжэ июнь соо уһалхада газарай хүрьһэн дулаасахагүй, ургажа байһан ногооной гараса удаахан саг соо тоггодог хэбэртэй агша. Эртэ уһалжархёод, газарайнь хүрьһэнэй һайса халаһан хойно дахин хоёрложо уһалхада муу байхагүй.

Үбэлэй сагта сабшалан дээрэ тошо халяахада ехэ туһатай байдаг. Мүнөө жэл бидэнэр адагтаа арба мянган кубометр тошон халяаха зорилготойбди. Шадалтайхан хүнүүд һаа, үшөөшье горитой тошон хүргэхөөр ааб даа.

Сабшалангаа сэбэрлэхэ, үргэдхэхөөр саг болоо

Манай эндэ сабшалан сэбэрлэхэ ехэ хүдэлмэри ябуулхаар саг болоо. Хада уулатай, адха шулуутай газарта эртэ урда сагһаа хойшо сэбэрлэжэ, бии болгогдоһон сабшаламнай үргэдхэгдэхэһөө байха, улам ахигдажа, модо шулуутай, буртаг һөөгүүдтэй болошоо. Энэ юундэ тиигээб гэхэдэ, трактораар сабшажа, заха үзүүрэй, бургааһа һөөгүүдэй хоорондуурхи үбһэн мүртэй абтахаяа болиходоо, байн байтараа харганаа бүртэгэнөөн ургажа, оройдоошье сабшагдахая болишоно. Гараар хуряажа байдагтаа орходоо трактораар сабшажа, тармажа байхада хуушанай обоологдоһон, суглуулагдаһан шулуунууд хэзээдэшье дайрагдажа, дахин сабшалан дээрэ тарашана. Сабшалан сэбэрлэхэдээ заха үзүүрээрнь обоолхо бэшэ, машинаар ябаад, түүһэн шулуугаа гол горхоной эрье, ганга руу, саашань абаашажа хаяха хэрэгтэй.

Тэрээнһээ гадна, һүүлэй жэлнүүдтэ урдань сабшадаг газарнуудтаа юундэшьеб зунай байрануудые түхеэржэ, сабшалангаа бага болгожорхёобди. Жэшээлхэдэ, Урда, Хойто дабаан гэжэ газарнуудта малай зуһалан түхеэрэгдэжэ, жараад гектарай сабшалан хороо. Баруун гол, Уляатай гэжэ газарнуудта урдань сабшадаг байһан зуугаад гектар газар баһал бэлшээри болошонхой. Зунай сагта мал бэлшээхэ газараар дутамаг гүбди? Тиимэшье бэшэ. Хүдөөгэй холын Баарай, Таалагта гэхэ мэтын газарнуудта, багахан гол, жалгануудта зуһалан түхеэрээ һаа, зунай хүхэ ногооной сагта һубай малай бэлшэхэ газарнууд дүүрэн.

Саг соонь малаа гаргаха, саг соонь үбһэеэ сабшаха

Хэдышье хэлсэдэг, шууялдадаг һаа, зуһаландаа буухадаа нобшорһоор, сабшалангаа малда орой болотор гэшхүүлдэг, үзүүр һормо ногооень түүлгэжэрхидэг муутайбди. Малда эдюулжэ гэмтэхэдээ, нарай ногоон саашадаа муугаар ургадаг байһаниинь мэдээжэ. Илангаяа адуун, хонид узуураарнь зулгаажа, сабшалангай хахад ургаса хосороодог. Уһалһан газарта мал бэлшээхэдэ туруугаараа сабшалан ехээр муудхаана. Бодоод үзэгты, уһалһан шабар шабха газарта хэдэн зуун хонидой, бусад малай бэлшэжэ, тус тустаа дүрбэ-дүрбэн туруугаараа шалзар гэшхэжэ байхадань газарай хүрьһэнһөө, нарай ногооной үндэһэнһөө юун үлэхэб. Уһалжархиһан газарта малай бэлшэһэнэй һүүлдэ харахадашни, бажуугаад хатаажархиһан айрһан шэнги шабар шабха борсойлдоод хатажа, туруунуудай гэшхэһэн һууринууд хатуу гэлигэр шала болошоһон байдаг.

Үбһэ ногооной ургасын муудаһанай үшөө нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, сабшаха болзороо тааруулдаггүйбди. Урдань үбһэ ногооной бэеэ хүсэжэ, буурсагаа гүбихэ дүтэлжэ байхада, июлиин хуушаар, августын эхеэр үбһэндэ орогдодог байгаа. Харин мүнөө июлиин арбаадаар үбһэндэ ороод, богонихон болзорто, ногоонуудай эдеэгээ хүсөөгүй, буурсаглажа захалаадүй байтар, тракторна косилкаар унагаажархинабди. Тиихэдэмнай үрэһэнэй унаагүй газарта үбһэ ногоон тороншожо (шэнгэржэ гэһэн удхатай), байн байтараа гансал үндэһөөрөө ургадаг шанар муутай ногоон бии болошоно.

* * *

Эдэ бүхы һанамжануудаа тобшолжо хэлэхэдэ, мүнөөмнай уруугаа орожо, урданайхиһаа хоёр тэды бага тэжээл бэлдэжэ байха бэшэ, даб дээрэ ядахадаа анханайнгаа тухайтай үбһэ тэжээл бэлдэдэг болохо, тиигэжэ ерээд лэ, үшөө саашаа зорилгонуудые табиха ёһотойбди. Энээнэй тулада машина, техникэтэй тусхай бригада бии болгожо, сабшалан дээрэ үбэл, зунгүй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй. Сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ тухай хуушанай луговод нүхэр Батышев газетэдэ бэшэхэдээ, бидэнэр луговодуудай үнинһөө хойшо һанажа бодожо ябадаг юумэнүүдые тон зүб элишэлбэ. Энэ шухала хүдэлмэридэ хам оролсожо, тэжээлэй асуудалые үндэһөөрнь шиидхэхэ сагнай болоо.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ бэшэжэ абаба.

Редакцида ерэһэн
бэшэгүүдһээ

ШУХАЛА БОЛОҺОН АСУУДАЛ

Нютагайнгаа эрхэ байда
зэргээр яһала олон машина,
никэ Ахын аймагай ажахын
һүүлэй үедэ хэрэглэдэг боло
байнхай. Жэл бүри автомаша
тракторнуудай тоо нэмэбэш
тэдэниие заһабарилха, үрэ ехэ
гээр ашаглаха талаар ехэ
люур байдал үзэгдэнэ.

Бүхы аймаг дотор оройдоо
гэл мастерской бии нэрэтэй
зэмсэг түхеэрэлгээр тон хо
Тэндэ миил хоёр үрэмдэлгын
нок, тракторай тоһоной дарал
шалгаха нэгэ стенд, бэшэ юу
үгы гэхэдэ болохоор. Харин б
һан зэр зэмсэгые, түхеэрэл
зүбөөр хэрэглэжэ шадаха
мэргэжэлтэн хомор.

Нютагай эрхэ байдалда ург
ороохото ургамалнуудай, овощ
рилгын талмай саашадаашье
гадхагдахөөр хараалагдана.
хын гол һалбари—мал үсхэх
рэг улам хүгжөөгдэхөөр табан
лэй түсэб табигдаа. Хүдөөгэй
лэдбэриин саашанхи дэбжэлтэ
ханизациие үргэнөөр хэрэглэ
һээ ехээр дулдыдаха ба
Үсөөншье һаа, хүдэлжэ ба
трактор, автомашинануудай
һоһоо илангаяа һайн техниче
харууһа, заһабари хэхэ гээша
нөө дээрээ тон бэрхэ хэрэг б
но. Энэ ушарһаа саг болзо
урид техникэ, машина эбд
ашаг багатайгаар хэрэглэгдэн

Нютагай механизаторнуудта
дорхой туһаламжа үзүүлхэ, т
нэй мэргэжэлые дээшэлүү
һургаха гэхэдэ, баһал таарам
тай арга нүхэсэл олгогдоно
«Сельхозтехникын» Түнхэнэй
һагай инженер-механигуудай
һөө Ахын аймагай механиза
нуудта анхарал тон багаар
дуулагдана. Богонёор хэлэх
аймагай колхозуудта мал ажа
фермэ, гүүртэнүүд дээрэхи хү
хүдэлмэриие оньһожоруулха
лаар ехэ юумэн хэгдэхэ зэрг
аад, урагшаа ябанагүй.

Тиимэһээ Ахын аймагта ма
на, техникын хүсые элбэгээр
рэглэдэг, тэрэниие бүтээсэ
тэйгээр ашагладаг болохын
заһабарилтын бааза эрид һай
рүүлха, механизаторай кадр
дые олошоруулан, мэргэжэл
эрид дээшэлүүлхэ асуудалда
публикын Хүдөө ажахын ми
терствын, «Сельхозтехникын»
һөө тусхай анхарал хандуулх
тодорхой хэмжээ абахаар б

В. ИВАНОВ,
Улаан-Үдын хүдөө ажахы
техникумэй студент

ШОГ ЁГТЫН ХАДХУУРААР

**«Знамя Ленина» колхо
Харгааһатын бригадын ко
родо ороходо шог ёгтотой
нын газетын дэргэдэ хүн о
роо сугларанхай, хүхюун зу
энеэдэн дэлгэрэн байдаг.
һонирхолтой газетые бригэ
партийна, комсомолой эхин
ганизацинууд гаргадаг юм.
Энэ газетын түхэл мая
һонирхомоор, анхарал татам
Тус газетэ гурбан хубиһаа
рндэдэг. Нэгэдэхинь — «
хоздо хүдэлэ гэбэл—үбшэн,
бингаа хэрэг болоходонь-
хы һалаг», хоёрдохинь: «Н
сохо дуратайшуул», гурб
хинь: «Архи дэрлэгшэд» г
тус тустаа гаршагтай. Тэрэ
хэндэнь хорон хурса удх
шоглоһон зураг үгтэнхэй.
Энэ ханын газетэ ходо ш
лэгдэжэ байдаг. Тэндэ толь
доһон зэмэтэ нюурнууд за
гүй олоной хэлсээндэ тао
даг. Һаяын нэгэ номерой
ёгтотой хурса хадхуурта
лагша хонишон Дамба Цы
доржиев үлгэлдэбэ. Тэрэ х
доо хаяжархёод, аяар най
хоногто архидаа ха юм.
газетын хуудаһанда гараһ
эсэстэ Цыбикдоржиевые
лени ажалһаань намнаба.**

Г. ХОГОЕВ.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

ГОРЬКИЙ. «Красная
заводой Василий Крутос
даадаг бригада нёдондо
һайнаар хүдэлмэрилөө. Э
түсэбһөө гадуур 6 мянган
хабтайлгаһан булад
үйлэдбэрилэн гаргаа.
гээрнь дундуур диаметртэ
шипнигуудта табигдаха
миллион хэһэг сепаратор
жэ болохо юм. Тус б
областиингоо Хүндэлэлэй
барта бэшэгдэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн
һаа) Федор Яковлевич Ар
Василий Иванович Кру
халаанай мастер Алексей
сандрович Морозов.

ТАСС-ай фотохрон

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН
ХУУЛИ

БУРЯАДАЙ АССР-эй КОНСТИТУЦИИН (ҮНДЭҺЭН ХУУЛИИН) ТЕКСТДЭ ХУБИЛАЛТА БОЛОН НЭМЭЛТЭ ОРУУЛХА ТУХАЙ

«РСФСР-эй Конституциин (Үндэһэн Хуулиин) текстдэ хубилалта болон нэмэлтэнүүдые оруулха тухай» РСФСР-эй 1965 оной декабриин 17-ной Хуулиин ёһоор, «Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын органууд тухай» Буряадай АССР-эй Хуулиин баталан абтаһантай дашарамдуулан, Буряадай АССР-эй Конституциин (Үндэһэн Хуулиин) текстдэ иимэ хубилалта болон нэмэлтэнүүдые оруулха гэжэ Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **тогтообо:**

Статья 1. 44-дэхи статьяһаа «КПСС-эй Буряадай областной комитедэй болон Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй партийно-гүрэнэй хиналтын Комитедэй түрүүлэгшэ» гэһэн үгэнүүдые гаргаха, «Буряадай АССР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ» гэһэн үгэнүүдэй һүүлээр тус статьяда «Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ» гэһэн үгэнүүдые нэмэжэ оруулха.

Статья 2. 63 болон 66-дахи статьянуудһаа «гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын дэргэдэхи кадрнуудай хэлтэс» гэһэн үгэнүүдые гаргаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН
ХУУЛИ

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ ХИНАЛТЫН ОРГАНУУД ТУХАЙ

«РСФСР-эй Арадай хиналтын органууд тухай» РСФСР-эй 1965 оной декабриин 17-ной Хуулиин ёһоор Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **иигэжэ тогтообо:**

1. Буряадай АССР-эй партийно-гүрэнэй хиналтын органуудые Арадай хиналтын органууд болгон шэнэдхэн хубилгаха.

2. Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын комитет, аймагуудай, городуудай болон районуудай арадай хиналтын комитедүүд, тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай хүдөөгэй, сомоной, поселково Соведүүдэй, предприятинууд, колхозууд, эмхи зургаанууд болон организацинуудай дэргэдэхи арадай хиналтын бүлэгүүд болон постнууд Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын органууд болоно гэжэ тодорхойлон тогтоохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ТОГТООЛ

НҮХЭР Д. З. ЖАЛСАРАЕВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй КУЛЬТУРЫН МИНИСТРЭЙ УЯЛГАҺАА СҮЛӨӨЛХЭ ТУШАА БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **иигэжэ тогтообо:**

Нүхэр Жалсараев Дамба Зодбичые Буряадай АССР-эй Культурын министрэй уялгаһаа сүлөөлхэ тухай Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной декабриин 13-най Указые батална.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ТОГТООЛ

НҮХЭР М. О. ПЕТУШИНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ЭЛҮҮРЫЕ ХАМГААЛГЫН МИНИСТРЭЙ УЯЛГАҺАА СҮЛӨӨЛХЭ ТУШАА БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗЫЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **иигэжэ тогтообо:**

Нүхэр Петушинов Михаил Олзоевичые өөрынь гуйлтаар Буряадай АССР-эй Элүүрые хамгаалгын министрэй уялгаһаа сүлөөлхэ тухай Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1965 оной декабриин 24-нэй Указые батална.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ТОГТООЛ

НҮХЭР Б. С. СЕМЕНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН ОРЛОГШЫН УЯЛГАҺАА СҮЛӨӨЛХЭ ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **иигэжэ тогтообо:**

Буряадай АССР-эй партийно-гүрэнэй хиналтын органуудай Арадай хиналтын органууд болгон шэнэдхэн хубилгагдаһантай дашарамдуулан, нүхэр Семенов Бато Семеновичые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшын уялгаһаа сүлөөлхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ТОГТООЛ

НҮХЭР К. Н. ПАВЛОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СҮҮДЭЙ ГЭШҮҮНЭЭР ҺУНГАХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **иигэжэ тогтообо:**

Нүхэр Павлов Константин Никифоровичые Буряадай АССР-эй Верховно Сүүдэй гэшүүнээр һунгаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Л. САБУРОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1966 оной январиин 8.

ҺОНЮУША УНШАГШАД. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ХОЁР ОНДОО ҮХИБҮҮД

Шэдеэрээ далдалдаг
Шэлүүһэн малгайтай
Залуухан, хүхюухэн
Зархай гээшэб.
Олон нютагаар,
Олон һургууляар,
Хэндэшье харагдангүй
Хэсэжэл ябадагби,
Хамаг юумыень
Харажал ябадагби.

Залхуу яяр
Зарпай тухай
(Зархай гэнэгүй,
Зарпай гэнэб),
Ухаансар бэрхэ
Удбал тухай
Хэдэхэн үгөөр
Хэлэжэ үтэһүү.
Сэсэн гүнзэгы
Сэгнэлтэ тобшол
Хэжэ шадабалтнай
Хэрэгтэйл байха...

Үнгэрэгшэ намар
Үлзытэ горхоной
Үнинэй байжа,
Үмхитэй болоһон
Дугы-һургааг
Дундаа хухаран,
Уһа руу унаад,
Урдажа ябашоо.
Колхоз һургуули
Хоёрой дундахи
Энэ горхоной
Эрьедэ туласа
Юһэдэхиин шаби
Юндэнэй Зарпай
Ерэжэ хараад,
Ехээр уурлаба,
Ташаагаа тулан,
Тархяа һэжэрэн.
Һурагшадай гарадаг
Һургааг-дугын
Орондонь асаржа,
Ондоое табюулаагүй
Гэжэ байжа
Гэмэрэн нёлбобо.
Колхозой түрүүлэгшэ
Холхоев Дармые,
Мунгалов директорээ
Муухайса хараажа,
Ганиран, шабжаран,
Галзууран алдаад,
Аяар холуур
Алхирган тойрожо
Хүүргээр гараад,
Хүрэжэ ошотороо
Хорин минутаар
Хожомдобо хэшээлһээ.

Гурбадахиин шаби
Гунгарай Удбал
Хүбүүнэй һүүлхэнээр
Хүрэжэ ерэһээр,
Ойрохон хэбтэһэн
Олон һургаагһаа
Абаад нэгые
Асарба гансаараа,
Шадал мэдүүлэн,
Шагтайса жүдхэн.
Харгыгаар түргэн,
Хатарган ябаһан
Ойдоб абгые
Ооглон асаржа,

Дугыгаа табюулаад,
Дугысан гараад,
Хэшээлэй эхилхэһээ
Хэдэн секундаар
Урид хүрөөд,
Уухилжа байба.

Ш. НИМБУЕВ.

Оньһон үгэ

«Хүнэй үгэ дуулаха дурагүй хүн дүлииһөө дүжэр» (англи).

«Бэе бэедээ туһалалсаһан хүнүүдэй хүсэн ехэ» (араб).

«Нүхэрэйнгөө гомдохоогоо һаань — уйла, дайсанай дайралта хээ һаань энеэ» (афган).

«Дүрэтэ хоёр гарые зуун зүбшэл халахагүй» (вьетнам).

«Нүхэрэй һүбэлгэн — бэрхэшээл дабаха үедэ, баатаршалгань — байлдаанай үедэ, үнэн сэхэнь — уялгаяа дүүргэхэ үедэнь» (энэдхэг).

«Нүхэрэйнгөө хэды һайншье һаань, дутуу дундыень бү дара» (корей).

«Үнэтэ эрдэни — нүхэр бэшэ, харин нүхэршни — эрдэни зэндэмэни» (француз).

«Аянда мордохын урда тээ харгынгаа ханиие шэлэ» (араб).

«Шэгэй һайханһаа сэдьхэлэй һайхан үнэтэй» (япон).

(Ородһоо оршуулга).

Эхин классуудай багшанарай конференци

„ХҮН БОЛОХО БАГАҺАА..."

Шэнэ шэнжын, коммунис обществын хүниие хүмүүжүүлгэдэ һургуулинуудай урда тон ехэ зорилго табигданхай. Энэ хүндэтэй хэрэгтэ эхин классуудай багшанарай ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ, бэелүүлжэшье байһаниинь эли. Эгээл эндэ һуралсалай ба хүмүүжүүлгын эхи һуури табигдажа. үхибүүдэй саашанхи хүгжэлтэдэ нилээдгүйхэн нүлөөн үгтэнэ бшуу. «А үзэг эрдэмэй дээжэ» гэгдэдэг шэнги, эхин һургуулинуудые хүнэй ажабайдалай, бүхы наһанайнь хэрэгэй дээжэнь гээ һаа алдуу болохогүй. Хүн эндэ эрдэм бэлигэй алтан богоһо гэшхэжэ, ажабайдалай үргэн утэ зам руу түрүүшынгээ алхамуудые хэжэ эхилнэ ха юм.

Мүнөө үеын эрдэм техникын һалбаринууд зоной ажабайдалтай улам улам нягта холбоо барисаатай, тэдэнэй түйлалтанууд үдэр ерэхэ бүри хүнэй байдалай шухала хэрэгсэлнүүд болоно байна. Хүгжэн һалбаржа байгаа энэ ажабайдалтай хамта үхибүүдэй мэдэсэ, ухаан бодол хүгжэлсэнэ бшуу. Тиимэһээ эхин классуудай һуралсалай хүдэлмэриин мүнөөнэй ажабайдалһаа гээгдэхэгүйн тухай асуудал тулажа ерээ.

Һаяхан үнгэргэгдэһэн республикын эхин һургуулиин багшанарай научно-практическа конференци дээрэ үхибүүдые мүнөө сагай эрилтээр эрдэмдэ һургаха, хүмүүжүүлхэ асуудалнууд хэлсэгдэбэ. «Буряадай АССР-эй һургуулинуудтахи эхин һуралсалай байдал ба тэрэниие үндэһөөрнь һайжаруулха хэмжээнүүд» гэһэн дэлгэрэнгы элидхэл республикын гэгээрэлэй министр нүхэр С. Г. Дугаровай хэһээр конференци хүдэлмэреэ эхилээ.

Мүнөө үедэ эхин классуудай багшанарай хүдэлмэри тоншье харюусалгатай. Хүнэй «хүлынь дүрөөдэ, гарынь ганзагада» хүргэхэ хүндэтэ хэрэгтэ эхи табидаг эдэ багшанар хэды шэнээн ехэ үүргэ дүүргэхэ уялгатайб! Тэдэнэй оролдосоһоо, дүй дүршэлһөө һурагшадай бүхы саашанхи һуралсал дүлдыдана гээ һаа алдуу болохогүй. Хоёрдохёо нэгэ классһаань үлөөгдэдэг ушараар үндэһые классуудһаа усадхажа захалха, бүхы үхибүүдые һуралсалда хабаадалсуулха хэрэг мүн эндэһээл бата һайнаар эхилэн эмхидхэгдэхэ болоно. Эхин классуудта бии байһан эдэ дутагдалнуудые түргэн усадхаха, һуралсалай ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид һайжаруулха тухай конференцидэ хабаадагшад хэлсэһэн, дүршэлтэй багшанарай элидхэлнүүдые шагнаһан байна.

Буряад һургуулида ород хэлэ зааха зарим научно-педагогическа эшэ үндэһэн тухай РСФСР-эй Педагогическа эрдэмэй академиин национальна һургуулинуудай институдай эхин һуралсалай секторые даагша нүхэр Баранников И. В. элидхэл хэхэдээ ород хэлэн эхин классуудта үшөөл гүнзэгы бэшээр заагдана гэжэ тэмдэглэжэ, үнэтэ һайн зүбшэл үгөө.

Буряадай багшанарай институдай онсо анхаралда байдаг Улаан-Үдын № 6 һургуулиин багша нүхэр Лузанова һонин элидхэл хэжэ, эхин классуудые һуралсалай дүрбэн жэлэй болзорһоо гурбан жэл болгохо дүүрэн арга боломжын бии байһые тусхай шэнжэлэлгын классуудай һуралсалаар жэшээлжэ хөөрэбэ. Энээниие һайнаар бодомжолжо үзэмөөр гэжэ һанагдана. Мүнөөнэй долоо наһатай хүнэй ухаан, юумэ мэдэсэнь гүшаад, дүшөөд оной сасуутанһаа холо дээгүүр болоһон байха. Тиихэдэ үхибүүдэй саадта ябадаг хүүгэд һургуулиин урда тээхи хүмүүжүүлгэдэ абтажа, нилээдгүй бэлэдхэлтэй болодог байна. Гэбэшье үхибүүдэй саадууд һургуулинууд хоёрой хоорондо нягта холбооной үгы байһанда тон гэмшэлтэй. Илангаяа хүдөө нютагуудта ясли, саадууд тон хомор. Тиимэһээ үхибүүд һургуулиин богоһо алха алхатараа һургуулиин урда тээхи хүмүүжүүлгын нүлөөндэ абтанагүй. Энэ хүдэлмэриие тэндэхи багшанарай өөһэдынгөө нүлөөн доро абаа һаань, һайн байгаа гэжэ һанагдана. Хүдөөгэй багшын хэхэ хүдэлмэри ехэ, тиигэбэшье ерээдүйн һурагшадайнгаа бэлэдхэлдэ һанаагаа табихал ёһотой.

Мүнөө байһан эхин һургуулинуудай типовой гэрнүүд шэнэ эрилтэдэ харюусажа шаданагүй. Спортын залтай, мастерскойтой гэрнүүдые шэнэ проектнүүдээр бариха гэһэн олоной һанаа татаһан асуудал Буряадай пединститудай багша нүхэр Елаев элидхэл соогоо онсо тэмдэглэбэ. Үхибүүдые багаһаань физкультурада дуратай болгожо, үе мүсынь зүбөөр хүгжэлтэдэ эхин классуудта һураханаань хойшо анхаралаа табиха тон шухала. Мүн политехническэ һуралсал үшөөл һайжаруулха хэрэгтэй. Эхин һургуулинууд тиимэ байрагүйһөө болоһо, энэ талаараа ехэ дутагдалнуудтай.

Эхин классуудта үзэгдэдэг номууд болон программануудай олонхидойнь мүнөө сагай шэнэ эрилтэһээ ехэхэнээр гээгдэһэн тушаа Хориин аймагай Загастайн найман жэлэй һургуулиин директор нүхэр Ц. Н. Цыренжапов тэмдэглэбэ. Мүнөөнэй үхибүүдэй ухаан бодол бүхы ажабайдалтай-мнай адли түргэн хүгжэнэ гэнэбди. Теэд зарим багшанар һурагшадайнгаа ухаан бодолой хүгжэлтые обёорлоггүй дээрэһээ темээ «жажалжа аманһаань хэдэг» зангаа орхидоггүй байжа, үхибүүдэй ухаагаа гүйлгэхэдэнь, ухамайлан бодомжолходонь ёһоор туһалнагүй. Үхибүүдые иимээр һургалгада урда жэлнүүдтэ хэблэгдэһэн зарим һуралсалай номууд, мүн методическа заабаринуудшье «туһалһан» зандаал байна. Жэшээлхэдэ, буряад һургуулиин гурбадахи класста үзэгдэдэг ород хэлэнэй грамматикын, мүн түрэлхи хэлэнэй номууд мүнөөнэй эрилтэ хүсэд хангана гүй гэжэ тэмдэглэгдээ.

Улаан-Үдын районой Сотниковой эхин һургуулиин багша Соколовская, Улаан-Үдын № 3 һургуулиин багша Григорьева гэгшэдэй өөһэдынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэһыень суглагшад ехэл һайшаагаа.

Конференциин программа яһалал һайнаар, эхин классай багшанарай хүдэлмэриин алишье талые хараада абан табигдаһан байгаа. Мүн түрэлхидэй һургуулиин хэрэгтэ хабаадалсалга, үхибүүдэй коллективүүдэй ажабайдал тухай хэлсэгдээ.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай һайса бодомжолхо саг ерээ. Түрэлхид һургуули хоёрой хоорондохи харилсаан үшөөл һуладана. Илангаяа эхин һургуулинуудай дэргэдэхи түрэлхидэй соведүүд хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ёһотоор ябуулнагүй. Үхибүүн һонюуша, тойроод байһан юумые өөрынгөө ухаанда ойлгохоёо хүсэнэ. Энэ эдирхэн хүсэнэй сортоото бүлгилаае зүб мүрөөр хүгжөөхэ гээшэ гансал һургуулинуудай, багшанарай уялга бэшэ. өөһэдынгөө үринэрые, ерээдүйн сагта ажаһууха үетэниие хүмүүжүүлхэ гээшэ бүхы зоной нангин хэрэг.

Эхин классуудай багшанарай научно-практическа конференци урдаа табиһан зорилгоёо яһалал дүүргэбэ гэжэ һанагдана. Эндэ хэлсэгдэһэн асуудалнууд нэн түрүүн эхин классай багшанарай хүдэлмэридэ нилээдгүй туһа үзүүлхэ бэзэ.

«Хүн болохо багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа» гэдэг үгын гүнзэгы удха хэндэшье мэдээжэ. Тиимэһээ гэрэлтэ һайхан ерээдүйдэ ажаһууха хүнөө бүгэдын хэрэгтэ шударгы, һайхан сэдьхэлтэйгээр хүмүүжүүлхэ, ажалша бэрхэ, зоримгой, эрдэм бэлиг түгэлдэр эрхэтэн болохыень эдир багаһаань һургаха гээшэ манай сагай шухала асуудал мүн.

М. БАТОИН,
манай тусхай корр.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

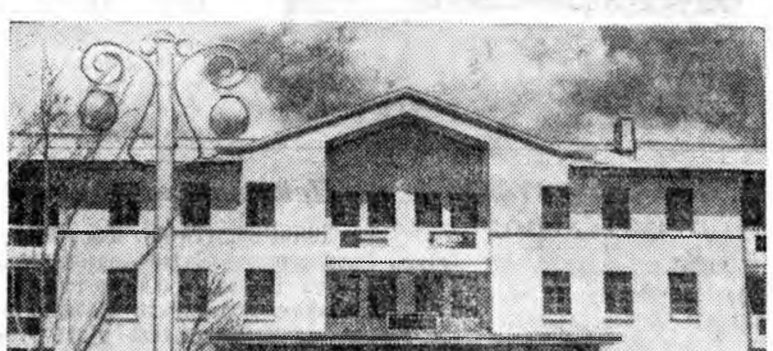

МОНГОЛОЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА. Улаан-Баатар хото. Чойбалсанай нэрэмжэтэ үйлэдбэриин комбинадай хүдэлмэришэдэй байрын гэр. ТАСС-ай фотохронико.

Монгол таряашадай амжалта

УЛААН-БААТАР. Газар таряалан — Монголой хүдөө ажахын шэнэ тусгаар һалбари һүүлэй жэлнүүдтэ бии болоод, мүнөө амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. Энэ һалбариин бии болоһон, амжалтануудые түйлаһан ябадал Советскэ Союзай һайн һайхан сэдьхэлэй, аха дүүгэй туһаламжатай таһаршагүй холбоотой.

Советскэ Союз хадаа хэдэн зуу мянган гектар тарилгын шэнэ талмай оложо ашаглаха хэрэгтэнь Монголдо туһалаа. Мүнөө тарилгын талмай бүхы дээрээ хахад миллион гектар болонхой. Гүрэнэй ажахынуудай, хүдөө ажахын хамтаралнуудай полинуудай дээрэ хэдэн зуун трактор, комбайн болон хүдөө ажахын бусад машинанууд хүдэлнэ.

Жэл ерэхэ тудам ургаса һайжаран дээшэлжэ, орооһон, бусад ургамалнууд улам ехээр хуряажа абтадаг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөөгэй ажалшад 22 миллион улүүтэй пүүд орооһо таряа хуряажа абаа. Мүнөө Монгол орон талха хилээмээр өөрынгөө хэрэглэмжые хүсэдөөр хангахаһаа гадна, таряанайнгаа зарим хубиие хилын саана гаргажа худалдана.

Кинофестивальнуудай фестиваль

ВАРШАВА. Шэнэ фестивальнуудай юһэдэхи заншалта фестиваль Варшавада нээгдэв. 1965 оной уласхоорондын кинофестивальнууд дээрэ шанда хүртэһэн дэлхэйн кинематографиин эрхим зохёолнуудтай танилсаха арга энэ фестиваль Польшын ажалшадта олгохо байна.

Фестивалиин нээгдэхэдэ, Польшын «Газар дээгүүр гурбан алхам» гэжэ фильм харуулагдаа. Совет фильмүүдһээ «Би 20 наһатайб», «Солдадай эсэгэ» гэжэ фильмүүдые Польшын хүн зон хараха байна.

ШЭНЭ БАЙРА ТОЛЛОГШОД ОЛОН БОЛОНО

БУХАРЕСТ. Һүүлшын зургаан жэлэй турша соо социалис Румыниин зургаан хүн бүхэнэй нэгэниинь шэнэ байрада орожо, гэрнүүдээ толлоһон байха юм. Энэ үе соо республикын городууд болон хүдэлмэришэнэй тосхонуудта 270 мянга шахуу байра баригдаа. Харин хүдөө нютагуудта хахад миллион шахуу гэр баригдаһан байха юм. Гэр байрын барилгада арадай засаг угаа ехэ анхарал хандуулна. Гансахан лэ Бухарестдэ нёдондо жэлдэ хүдэлмэришэд болон албахаагшадай 13 мянга шахуу бүлэ шэнэ аятай һайн байрануудта ороо.

Болгариин химиин научна центр

СОФИ. Химиин промышленностиин научно-шэнжэлэлгын институдай шэнэ һууртай томо байшан Софи шадар нээгдээ. Тэрээн соо эрхим һайнаар түхеэрэгдэһэн хэдэн арбаад лаборатори болон кабинет, туршалгын бааза, техническэ мастерской, Болгариин эрдэмтэдэй үрэ ехэтэйгээр хүдэлхэ бүхы шухала эрхэ байдал бии болгохо зэргэтэй албанай газарнууд ороһон байна. Болгариин залуу химиин хүгжэлтэдэ научна шэнэ центр угаа ехэ туһаламжа үзүүлхэ.

(ТАСС).

РУМЫНИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

Слатинадахи алюминиевэ завод түрүүшынгээ продукци хайлуулан гаргаа. Орон доторнь промышленна үшөө нэгэ шухала һалбари бии болобо.

Энэ заводой бэлэн болоһон үйлэдбэринь жэл соо 25 мянган тонно алюмини үгэхэ юм. 1970 он болотор предприятиинь хүсэн 70 мянган тоннодо хүрэхэ.

Тус завод мүнөө сагай түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Энэнэй схэнхи хубинь орон дотороо бүтээгдэһэн байна. Зураг дээрэ: заводой электролизно цех соо.

Аджерпресс — АПН-эй фото.

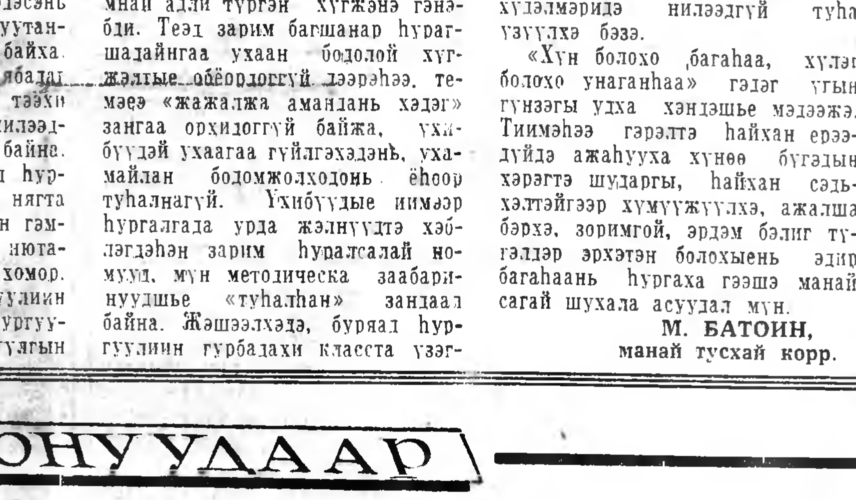

ХҮЛЕЭҺЭЭР ҮНИНЭЙБДИ

Буряад орон доторнай электрын галаар ялардаггүй сэлеэн тосхон гэжэ олдохоньшье шухаг болоо гэжэ газетэдэ уншахадаа, бидэ, амгалантынхид, ехэл атаархадагбди. Юун бэ гэхэдэ, манай Амгаланта тосхондо электрын гал үгы, үдэшэндөө харанхыда һуунабди.

Галуута-Нуурай ТЭЦ-һээ татагдаһан электрын хүсэтэ элшын утаһан тосхоноймнай миил хажууханаар, таба метрэй зайтайгаар Шанага, Потанино тосхонууд руу зурын ошодог. Тэрэнһээ һалаа гаргажа, тосхон руу зайн гал оруулха гэхэдэ, тусхай бэлэдхэл, түхеэрэлгэ хэрэгтэй юм гэдэг. Тэрэниие хүсэлдүүлжэ, таанадаа электрын галаар яларуулхабди гэжэ манай совхозой механик, электригүүд болон ударидагшадай үгөө үгэһөөр хоёр жэл үнгэрбэ.

Лаг харанхыгаар һууха бэшэ һэн хойноо, айлнууд солярка нэсоожо, тортогтой бүрүүл дэнгэйнгээ дэргэдэ үбэлэй ута үдэшые үнгэргэхэ баатай болоно. Заганай совхозрабкоопой манай эндэ хүдэлдэг магазин угайдхадаа керосин наймаалнагүй.

Бэшүүрэй совхозой 4-дэхи отделениин хүдэлмэришэдэй ажаһуудаг энэ Амгаланта тосхонһоо гадна, тэрэ шадарай хониной отарануудта электрын гал баһал үгы юм. Мүнөө хурьга абалгын халуун хаһада хонишод харанхы хашаа соогуураа тэмтэрэн ажаллаха баатай болоно.

Редакцида хандажа энэ бэшэг ябуулхадаа, газетын дохёогоор совхозоймнай хүтэлбэрилэгшэд түргэн хэмжээ абажа, Амгаланта багайнгаа айлнуудые, үйлэдбэриин газарнуудые электрын галаар хангаха бэзэ гэжэ найданаб.

С. ЦЫРЕНЖАПОВ.

ХУРСААР, ТОДО ҺОНОРООР...

Хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй суглаануудһаа

Мүнөө партиимнай ЦК-гай мартын, сентябриин Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые совет арад зоной бодотоор бэелүүлжэ байгаа сагта, КПСС-эй түүхэтэ XXIII съездые ажалай шэнэ илалтаар угтахын тула социалис мүрысөөнэй бүри эршэтэйгээр дэлгэржэ байһан үедэ хэблэлэй үүргын удха шанарынь улам дээшэлхэ зэргэтэй бшуу. Түбэй газетэнүүдһээ эхилээд, «Дайшалхы хуудаһанууд» хүрэтэрөө, хэблэлэй бүхы органууд хүдэлмэреэ улам һонирхолтой, аша үрэ ехэтэй болгохо хэрэгтээ ниитын элдэбхитэдтэ, хотто хүдөөгэй бэшэгшэдтэ түшэглэдэг, тэдэнэрэй үүсхэл туһаламжые гүйсэдөөр хэрэглэхые оролдодог гээшэ. Ниитын элдэбхитэдэй хэблэлдэ хабаадалсаха ябадалые шударгышуулхын зорилгоор манай газетэнүүдэй нэгэдэмэл редакци аймагай газетэнүүдтэй хамта хэдэн аймагуудта һаяшагай сагта хүдөө бэшэгшэдэй, ханын газетэнүүдэй редакторнуудай суглаануудые үнгэргэбэ.

Загарайда, Баргажанда, Сэлэнгэдэ, Мухар-Шэбэртэ, Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагта болоһон хэблэлэй элдэбхитэдэй зүблөөн, суглаанууд дээрэ хүдэлмэришэн, хүдөөгэй бэшэгшэдэй урда табигдаһан шухала зорилгонууд тушаа элидхэлнүүд, аймагуудай болон манай газетэнүүдэй хүдэлмэриин дүн, саашанхи түсэб тухай мэдээсэлнүүд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Суглаанда хабаадагшад хэблэлэй удха улам хурса, тодо һонор болгохо, эмхидхэхы нүлөөень эрид дээшэлүүлхэ тушаа тодорхой һанамжа дурадхалнуудые оруулаа, дэлгэрэнгы хэмжээ ябуулгануудые баталан абаа. Манай газетэнүүд, тодорхойлон хэлэхэдэ, «Буряад үнэн» тушаа тус суглаанууд дээрэ хэлэгдэһэн ажаглалтанууд, дурадхал һанамжанууд тухай дурдабал, иимэ байна.

Колхоз, совхозуудай ажал хэрэгэй тухай бэшэхэ зуураа, «Буряад үнэнэй» редакци экономическа асуудалнуудые урда урдаһайхиһаа гүнзэгыгөөр шэнжэлэн, дэлгэрэнгы материалнуудые тодо һонороор тунхагладаг болоо. Колхоз, совхоз бүхэнэй ямар аша үрэтэйгөөр үйлэдбэриингөө али һалбарие һайнаар эрхилнэб гэжэ зүбөөр харуулхын тула ажахын тоосооной дүн ехэ удха шанартай. Тиимэһээ колхозойнгоо үйлэдбэриин бригада, фермэ бүхэние эсэслэн ажахын тоосоондо оруулаабди гэжэ Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, манай элдэбхитэй хүдөө бэшэгшэ нүхэр Ч. М. Митыпов тэмдэглээд, ямар колхоз гү, али совхоз хэр зэргын аша олзотойгоор хүдэлнэб гэжэ харахын түлөө мүнөө хэрэглэдэг үрэ дүнгүүд гүйсэд дүүрэн бэшэ гээ. Үйлэдбэриин хүгжэлтын хэмжээе зүбөөр, али тодоор харуулхын тула ажахын хүдэлхэгүй, хүдэлхэ ниитэ жасын нэгэ түхэриг бүхэндэ хэды шэнээн продукци абтанаб гэһэн үрэ дүн газетын экономическа статьянуудсоо хэрэглэдэг болобол һайн һэн ха гэжэ нүхэр Митыпов дурадхал оруулна.

Хуушанай харша үзэл суртаалай үлэгдэл—бурхан шажанай нүлөөгөөр зарим нэгэн зоной һанал сэдьхэлээ хубаадаг эндүүрэлтэ ябадал хаа-яа үшөө үзэгдэнэ. Шажан мүргэлэй, номнолой хуурмаг худалые мүнөөнэй эрдэм ухаанай, соёл хүгжэлтын баримтануудаар элиршэлһэн, нютаг нютагайхидай ажабайдал дээрэһээ тодо жэшээнүүдые харуулһан һонирхолтой, гүнзэгы удхатай статьянууд «Буряад үнэн» газетэдэ тон хомор гарана гэжэ хүдөөгэй багша нүхэр Д. Ц. Санжиев шүүмжэлһэн байна.

Хүдөөгэй соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриин дутуу дунданууд тушаа республикын газетэнүүд олон материалнуудые толилһон аад, тэдэ дохёогоор ямар тодорхой хэмжээн абтааб гэжэ һонирхоногүй. Ганса энэ асуудалаарше бэшэ, «Буряад үнэн» газетэдэ тунхаглагдаһан бусад шүүмжэлхы статья, корреспонденцинүүдээр саг доро зохисотой хэмжээн абтанагүй гээшэ гэжэ «Улаан Оронго» колхозой гэшүүн нүхэр Бимбаев хэлээ.—Жэхэдээб гэхэдэ, «Манай бэшэһэнэй һүүлээр» гэһэн гаршаг газетын нюурта тон үсөөнөөр гарана.

Газетын хүдэлмэридэ ниитэ зониие олоор хабаадуулхын тула хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй тоо олошоруулха, тэдэнэртэеэ холбоо барисаагаа һайжаруулха хэрэг журналистнуудай үдэр бүхэнэй анхаралда байха зэргэтэй. Газетэдэ бэшэжэ байдаг элдэбхитэдтэ саг соонь харюусангүй, үни удаан хэбтүүлхэ ушар үзэгдэнэ. Газетэдэ бэшэжэ байдаг элдэбхитэеэ ниитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха талаар тиимэ тодорхой һайн юумэ һүүлэй үедэ хэгдээгүй байна гэжэ баһа заагдаһан байна.

Эдэ болон бусад шүүмжэлэл, ажаглалтанууд халуун анхаралда абтажа, зохихо хэмжээнүүд бэелүүлэгдэжэ байна. Хото, хүдөө бэшэгшэдтэеэ холбоо барисаагаа һайжаруулхын лэ зорилгодо хэблэлэй элдэбхитэдэй суглаанууд таталгадаһан, харин тиихэдэ үлэһэн аймагуудта иимэнүүд суглаанууд һаяын сагта зарлагдахаар хараалагдана.

Һолжорходо урматай аад,
Һөөргөө бусахань хашартай...

Б. ДАШИЕВАЙ фотоэтюд.

Спорт

ГЭНТЭ УРАГШАА ДАБШАБА

ХОККЕЙ

Республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөн дүүрэхэ дүтэлөө. Транспортын «Локомотивтай» наадаһан «Молот» бүлгэмэй хоккеистнүүд эдэнэрээ 4:3 тоотойгоор шүүжэ, шухала хоёр очко өөртөө бэшүүлбэ. ЛВРЗ-гэй хоккей наадагшад «Байкал» бүлгэмэйхидые 3:2 тоотойгоор шүүһэн байна. Удаадахи наадалгын болоходо «Молот» «Байкал» хоёр хоорондоо тулалдаба. Эдэнэр дүн хамта 15 шайба бэе бэедээ оруулжа, эндэ «Байкалай» спортсменүүд 7:8 тоотойгоор шүүһэн байгаа. Транспортын «Локомотив» ЛВРЗ-гэйхидтэй шадамар бэрхээр наадажа, уулзалгаа 4:2 тоотойгоор түгэсхэжэ шадаба. Тиигэбэшье локомотивайхид «Байкал» командатай наадахадаа харагшадай һанаа хангажа шадаагүй. Юуб гэхэдэ, эдэнэрнай байкалайхидта аяар 1:7 тоотойгоор шүүгдэшэо бшуу. Тиигэжэ «Байкал» бүлгэмэй спортсменүүд гэнтэ урагшаа дабшажа, мүрысөөнэй таблица толгойлбо.

Н. ИВАНОВ.

ШАТАР

ДҮҮРЭХЭ ДҮТЭЛӨӨ

Городой профсоюзуудай шатаршадай дунда түрүү һууриин түлөө эхилһэн мүрысөөн дүүрэхэ дүтэлбэ. Долоон командануудай дундаһаа гурбаниинь бараг һайн байдалтай болонхой, ана-мана тулалдажа ябана.

Табадахи уулзалгын болоходо, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан хүдөө ажахын институдай шатаршад геологуудтай наадаһан байна. Эндэ хүдөө ажахынхид наадаяа 8,5 : 7,5 тоотойгоор шүүжэ гараба. Мүн Буряадай эрдэм шэнжэлэгшэдэй институдай шатаршадай команда «Забайкалец» бүлгэмэйхидтэй наадахадаа, уулзалгаяа 8,5:6,5 тоотойгоор дүүргээд, нэгэ партияа хойшолуулаа.

Профсоюзай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй команда «Торпедо» бүлгэмэйхидтэ 6:10 тоотойгоор шүүгдэшоо.

Зургаадахи уулзалга. Эндэ хоёр институдай—хүдөө ажахын, эрдэм шэнжэлэгшэдэй институдай командануудай уулзалга 8:8 тоотойгоор дүүрээ. Түмэр замайхидай шатаршад геологуудые 11,5:3,5 гэһэн тоотойгоор шүүжэрхёо. Мүн «Забайкалец», «Торпедо» командануудай уулзалга 8:6 тоотой болгогдоод хойшолуулагдаа. Эндэ «Забайкалец» командынхид булюу байдалтай. Долоодохи уулзалгада хүдөө ажахын институдай команда «Торпедо» бүлгэмэйхидые 9,5:6,5 тоотойгоор шүүжэ, бүри урагшаа дабшаба. Мүн иимэ тоотойгоор түмэр замайхид эрдэм шэнжэлэгшэдэй командада шүүгдэһэн байна. Профсоюзай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй шатаршад «Забайкалец» командатай наадахадаа бирабагүй. Мүнөө эдэнэрэй уулзалгын тоо 5:10 болоод ябана. Эндэ «Забайкалец» команда түрүүлнэ.

Түгэсхэлэй наадаанай болоошьегүй һаа, эрхимлэгшэд тодоржо эхилээ. Эндэ хүдөө ажахын институдай команда абажа болохо 96-һаа 56 очкотой түрүүлжэ ябана. «Забайкалец» 51 очкотой. Зүгөөр эрдэм шэнжэлэгшэдэй шатаршад 43 очкотой болоод байхадаа, үшөө геологуудтай наадаагүй. Эндэ эрдэмтэд 13 очко абажа шадаа һаа, түрүү һууридa гаража шадаха аргатай. «Торпедо» бүлгэмэйхид наадаяа түгэсхөөшье һаа, 45 очкотой болобо. Нүгөөдүүлынь—профсоюзай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй, түмэр замшадай, геологуудай командануудай алишье һуури эзэлхэнь мүнөөдөө мэдэгдэнэгүй.

А. МИХАЙЛОВ.

АЖАЛАЙ АРЮУН ЗАМДА ҮДЭШӨӨБДИ

Хяагтын хүдөө ажахын техникум залуу мэргэжэлтэдые бэлэдхэжэ, жэл бүхэндэ олоор гаргана. Энэ һургуули дүүргэгшэдые табилга һаяхан болоо. Олохон хүбүүд, басагад бухгалтер, түсэблэгшэ гэһэн мэргэжэлтэй болоод, колхоз, совхозуудта хүдэлхөөр гараба.

Һургуулиин багшанар, студентнэр, һургуули дүүргэгшэдтэ шэнэ ажалдаа амжалта түйлахыень хүсөө.

В. ЖИГЖИТОВ.

ЕНГҮҮДЭЙХИДЭЙ БАЯР

(Усть-Ордаһаа ерэһэн бэшэг)

1966 онии Эрхүүгэй областиин Боохоной аймагай Буряад-Енгүүдэй арад зон хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү ехэ баяртайгаар угтаба. Хүнүүд хүгшэн залуугүй хүхюутэй. Барандаа соёлойнгоо шэнэ байшан тээшэ шуумгай түргэнөөр алхалбад.

Тосхоной түбтэ нээгдэһэн соёлой хоёр дабхар байшан үүдэеэ үргэнөөр нээгээд, шэнэ жэлэй амаршалгатайгаар тэндэ сугларагшадые угтаа һэн. Эндэ иимэ һайхан соёлой гуламтатай болоһон ябадал хадаа Буряад-Енгүүдэй арад зоной культурын хүгжэлтын толотомо гэршэ болоно.

Энэ шэнэ байшан баярай оршон байдалда нээгдээ. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр П. Дармаев артелиингаа ажахын амжалта, культурын хүгжэлтэ тухай хөөрэжэ үгэһэн байна. Тиихэдээ 1966 ондо колхозоо миллионер болгохын түлөө шэн габьяатайгаар ажаллахыень артелиингаа гэшүүдые тэрэ уряалаа.

С. СКОЛЬЖИКОВА.

Хилын саданаһаа

А. Н. Косыгин Г. Нандатай уулзаа

ДЕЛИ, январиин 12. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Индиин Премьер-Министрэй уялгые дүүргэжэ байгаа Г. Нандада үсэгэлдэр удэшэ ошожо, Л. Б. Шастриин наһа бараһан тушаа шаналалаа Советскэ правительствын, совет арадай үмэнэһөө, мүн өөрынгөө зүгһөө элирхэйлэн мэдүүлбэ.

А. Н. Косыгин Г. Нанда хоёрой хани ёһоной хөөрэлдөөндэ Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Р. Курбанов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. П. Фирюбин, СССР-эй МИД-эй таһагые даагша В. И. Лихачев, СССР-һээ Индидэ байдаг элшэн сайд И. А. Бенедиктов гэгшэд байлсаа.

Энэдхэг ёһо гуримаар

ДЕЛИ, январиин 12. (ТАСС). Индиин политическэ элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад Махатма Гандиин, Джавахарлал Неругай хүүр бэеын шатаагдаһан газарта, Джамна мүрэнэй баруун эрье дээрэ нютагай сагаар 12 час 32 минутада Л. Б. Шастриин нүгшэһэн бэе шатаагдаа.

Индиин гурим заншалтай зохилдуулан, Шастриин ехэ хүбүүн Хари Кишан тэгшэ шатаалгын түүдэгтэ гал аһааба. Салюдай нээрээн дуулдаад, шажанай албатад энэдхэг мүргэлэй номуудые уншаба.

Шатаалгын ёһолодо Индиин Президент Сарвапалли Радхакришнан, Индиин Премьер-Министрэй уялгые дүүргэгшэ Гулзарилал Нанда, гадаадын делегацинуудай толгойлогшонор, тэрэ тоодо СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, США-гай вице-президент Г. Хэмфри, Великобританиин хатан хаанай түлөөлэгшэ лорд Маунтбэттен болон бусад байлсаа.

Шатаалгын хэгдэһэн газарта Индиин элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшадай дурасхаалда зорюулагдаһан сэсэрлиг таригдахань.

СУКАРНЫН ШИИДХЭБЭРИ

ЛОНДОН, январиин 11. (ТАСС). Америкын бүхы корреспондентнүүдые оронһоо сүлэн гаргаха тухай шиидхэбэриие Индонезиин президент Сукарно мүнөөдэр баталан абаа гээд Джакартын радиогой дамжуулгые үндэһэ болгон Рейтер агентствын корреспондент Сингапурһаа мэдээсэнэ.

Индонезидэхи мүнөөнэй политическэ байдалые Америкын хэблэлэй худал буруугаар харуулдаг байһанда харюу болгон иимэ хэмжээ президент Сукарно абаа гээд мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Өөрынгөө энэ шиидхэбэри дүүргэлтэ болгохыень гадаадын хэрэгүүдэй министр Субандриодо Сукарно даалгаа.

НГУЕН ХЫУ ТХО А. Н. ШЕЛЕПИНДЭ ТЕЛЕГРАММА ЭЛЬГЭЭБЭ

ХАНОЙ, январиин 12. (ТАСС). «Вьетнамай Демократическа Республикада Танай, Танай делегациин ерэһэн тухай мэдээсэлые Урда Вьетнамай арад зон ехэ баяртайгаар угтаад, Танай делегациин айлшалалгые ехэ талархалтайгаар харана»,—гэжэ ДРВ ерээд байһан Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, секретарь А. Н. Шелепиндэ Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Национальна фронтын ЦК-гай Президиумэй Түрүүлэгшэ Нгуен Хыу Тхо гэгшын эльгээһэн телеграмма дотор хэлэгдэнэ.

«Советскэ Союзай Коммунис партии, правительство болон арад зон американска империалистнуудта, тэдэнэй хулһэншэдтэ эсэргүү, Урда Вьетнамай бэеэ даанги байдалай, демократиин, эб найрамдалай, нейтралитедэй түлөө, Эхэ ороноо амгалан ёһоор нэгэдхэхын түлөө тэмсэгшэ Урда Вьетнамай арад зондо үдэр бүри улам ехэ дэмжэлгэ үзүүлжэ байна. Эхэ ороноо абархын түлөө, американска эзэрхэг түримхэй добтолгодо эсэргүүсэн болоһон Урда, Хойто Вьетнамай арад түмэнэй тэмсэлые бүрин дэмжэхэ гэһэн 200 гара миллион зонтой агууехэ совет арадай асари ехэ зоригжолые Та, Советскэ Союзай делегаци эндэ айлшалха үедөө үшөө дахин батлан харуулбат» гэжэ Нгуен Хыу Тхо гэгшын телеграмма дотор хэлэгдэнэ.

Вьетнамай Демократическа Республикада Советскэ Союзай делегациин айлшалан ерэһэн ушар мүнөө онсо шухала удхатай байна, энэтнай мүнөөнэй хани барисаае бүри ехээр бэхижүүлхэһээ гадна, мүн США-гай империализмын толгойлдог империализмда, колониализмда, шэнэ түхэлэй колониализмда эсэргүүсэн тэмсэгшэ Вьетнамай, Советскэ Союзай арадуудай дайшалхы эмхидхэлые шангадхаха хэрэгтэ туһа хүргэхэ, Ази түбидэ, бүхы дэлхэй дээрэ амгалан тайбан байдал хамгаалгын хэрэгтэ туһа дүхэм болохо байха гэжэ НФО-гой ЦК-гай Президиумэй Түрүүлэгшын телеграмма дотор саашадаа дурдагдана.

«Американска империалистнуудые, тэдэнэй туһамаршадые илахабди, сүлөөрһэн Урда Вьетнамдаа агууехэ Советскэ Союзай делегациие баярай оршон байдалда өөһэдөө угтаха байхабди гэжэ Урда Вьетнамай улад зон этигэнэ гээд телеграммын түгэсхэл дотор хэлэгдэнэ.

Гурбан түбиин түлөөлэгшэдэй хуралдаан дээрэ

ГАВАНА, январиин 12. (ТАСС). Азиин, Африкын ба Латинн Америкын арадуудай һаналаа нэгэдэлгын нэгэдэхи конференци Кубын ниислэлдэ боложо үргэлжэлһөөр. «Гавана Либре» гэжэ ехэ гостиницын уужам һаруул залнууд дотор суглараһан гурбан түбиин ехэ хуралдаанай делегадууд империализмда, колониализмда, шэнэ түхэлэй колониализмда хамтааран эсэргүүсэн тэмсэхэ зорилгонуудые недели үлүүтэй соо зүбшэн хэлсэжэ байна. Конференциин комиссинууд шухала шиидхэбэринүүдэй проектнүүдые балдажа дүүргэхэ дүтэлөө. Эдэнь һаядаа пленарна заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байна.

Бүхы Гаванын хүн зон конференциин хүдэлмэриие ехэтэ һонирхон харана. Эндэхи газетэнүүд конференциин делегадуудтай хэһэн хөөрэлдөөнүүдээ тунхаглана, телевидениин тусхай программанууд үдэр бүри дамжуулагдана. Энэ хуралдаанда түлөөлэгдэһэн олохон ороной түүхэ ба соёл гэгээрэл тухай ехэ выставканууд Кубын ниислэлэй выставкын уужам залнууд соогуур нээгдэнхэй.

Камбоджодо зорюулагдаһан ехэ выставкэ Кубын наукануудай академиин байдаг национальна капитоли дотор нээгдээ. Латинн Америкын уран зураашадай ехэ выставкэ гурбан түбиин хуралдаанай хүндэлэлдэ зорюулагдажа нээгдэбэ. «Гавана Либре» гостиницада дүтэхэн «Куба—Америкын сүлөөтэ газар» гэһэн угаа ехэ выставкын экспозици дэлгэгдээд, Кубын революциин гол шатанууд тухай гурбан түбиин хуралдаанай делегадууд, айлшадта харуулагдана.

Эб нэгэтэй демократическа ябуулгануудые хэхын түлөө

ПАРИЖ, январиин 12. (ТАСС). Францины Коммунис партиин Генеральна секретарь Вальдек Роше оронной зүүнэй талын бусад бүхы партинууд болон демократическа эмхинүүдтэ бэшэг эльгээжэ, демократическа программа хамтааран зохёохые дурадхаба.

Президентые һунгаха һаяын һунгалтын үрэ дүнгүүд ба ФКП-гэй зорилгонуудые зүбшэлхын тула ФКП-гэй ЦК-гай неделиин урда тээ зарлагдаһан пленумэй материалнууд тэрэ бэшэгтэнь хабсаргагдаа. Эдэ документнүүдтэй танилсаад байхадаа, «Хамтын демократическа программа зохёохо зорилгоор бүхы зүүнэй тала баридаг партинуудай, хүдэлмэришэнэй ба демократическа бүлэглэлнүүдэй түлөөлэгшэдтэй дискусси хэжэ эхилхээр бэлэн байһыемнай» харахат гэжэ В. Роше бэшэнэ.

Эмхидэл нэгэдэлээ улам шангадхаха

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Урда Родезидэ, Африкын бусад хэдэн оронуудта болоһон хэрэг ушарнууд Африкын бэеэ даанги гүрэнүүдтэ эсэргүүгээр империализмын зүгһөө хэгдэжэ байгаа, үргэн ехэ добтолгын зарим хубинь болоно гэжэ Национально-революционно хүдэлөөн (НРД) гэдэг партиин политбюрогой мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Энэ мэдүүлгэнь 1965 оной һүүл багта Африкада тохёолдоһон политическа байдал тухай асуудалые хаража үзэһэн политбюрогой заседанинуудай дүнгүүдтэ зорюулагданхай.

Партияа тойрон бүри нягтаар эмхидэн жагсахыень, һэримжэ болон журамаа улам шангадхахыень, Конголез арадай революционно зориг хухалхын тула дайсанай хэдэг хорото аашануудые элишэлхыень НРД-гэй бүхы гэшүүдые политбюро уряалба.

Холбоото нацинуудай конференци

ЛАГОС. (ТАСС). Нигериин ниислэлдэ нээгдэһэн, Холбоото нацинуудта хабаатай оронуудай конференциин түрүүшын заседани дээрэ Канадын, Сингапурай премьер-министрнүүд, Индиин болон бусад хэдэн оронуудай түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. Тус конференциин түрүүлэгшэ боложо һунгагдаһан Нигериин премьер-министр А. Т. Балева конференциие нээбэ.

Энэ конференцидэ хабаадагшад Л. Б. Шастриин наһа бараһан тушаа шаналалаа элирхэйлэн мэдүүлһэн телеграмма Индиин президентдэ эльгээбэ.

Японой профсоюзуудай генсоведэй уряа

ТОКИО. (ТАСС). Үнэ сэнгэй нэмэлтые, ажамидаралай, ажал хэхэ арга боломжын муудажа байһые буруушаан, Вьетнамда эсэргүү американска эзэрхэг түримхэй ябуулгые буруушаан, энэ жэлэй хабарай заншалта добтолгын үедэ элдэбхитэйгээр тэмсэхыень Японой профсоюзуудай генсовет оронойнгоо бүхы ажалшадые уряалба. Японой хүдэлмэришэн ангиин, 4,5 миллион хүнүүдые нэгэдхэдэг олониитын эмхи—Профсоюзуудай генсоведэй хүтэлбэрилэгшэдэй һайшааһан ажалшадай хабарай добтолгын программа дотор демонстрацинууд, митингнүүдые хэхэ гэжэ хараалагданхай.

Экономическа эрилтэнүүдээ хангуулхын түлөө тэмсэл Вьетнамда добтолһон американска империализмын эзэрхэг түримхэй дайн байлдаанда эсэргүү тэмсэлтэй нягта холбоотой байха болоно. Профсоюзуудай генсовет энэ дайнда эсэргүү буруушаалай бэшэгтэ 40 миллион хүнэй гар табюулха кампани орон доторoo хабар болотор дүүргэхыень ажалшадые уряална.

Гамбургын журналист — демократ Пауль Бец гэгшые Баруун Германиин сүүд хоёр жэлээр түрмэдэ хааха, һунгаха эрхыень гурбан жэлээр хаһаха гэһэн приговор гаргаа. Энэ журналист эб найрамдалай түлөө, немец арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө элдэбхитэй тэмсэлшэ байһан. Зураг дээрэ: П. Бец һамгантаяа байна.

АДН—ТАСС-ай фото.

Интервентнүүдэй гэмтэл хоролто

ХАНОЙ, январиин 12, (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ армиин сэрэгшэд Шолон шадархи районуудта, Танан провинцида декабриин 31-һээ январиин 7 хүрэтэр болоһон байлдаануудай үедэ дайсанай 700 гаран солдадуудые, тэрэ тоодо 50 американецые, австралиецы ба шэнэзеландиинхидые хүдэһөө буулгаа. Энээн тухайда Урда Вьетнамай «Сүлөөлэлгэ» агентствын мэдээнүүдые дурдан, ВИА агентство мэдээсэбэ.

Тододхогдоһон мэдээнүүдэй ёһоор, тэдэ байлдаануудай үедэ Урда Вьетнамай патриодууд дайсанай 8 самолёт буудажа унагааһан, олохон буу зэбсэгүүд ба һомо хэрэгсэлнүүдые булян абаһан байна гэжэ тэрэ мэдээсэл доторнь мүн лэ дурдагдана.

Цейлондохи байдал

КОЛОМБО. (ТАСС). Цейлоной премьер-министр Дадли Сенанаяке онсо шанга байдал тухай тогтоолнуудай үндэһөөр демонстраци болон митингнүүдые хэхые хорихо тухай соносхоо. Тамиль хэлэн тухай хуулида правительственна нэмэлтэнүүдые оруулха асуудалай парламент дээрэ зубшэн хэлсэгдэхэтэй дашарамдуулан иимэ шиидхэбэри гаргагдаа. Коломбодо, мүн дүтэ шадархи нютагуудта комендантын часай болзор һунаагдажа, үдэшын 6 часһаа үглөөнэй 6 час болотор үргэлжэлхэ болобо.

Эндэ элитэ болоһоной ёһоор, Цейлоной Коммунис партиин хэблэлэй органууд — «Атта» ба бусад газетэнүүдые засагай газарай зүгһөө хориһон байна.

Греландиин загаһашад-эскимосуудай ажал хүнгэхэн бэшэ юм. Зунай сагташье эрье шадарай уһан соо тамаран ябадаг мүльһэн хаданууд ангуушадта аюул тохёолдуулдаг. Тиигэбэшье бүхэли үбэлдөө хүрэхэ загаһа дулаан, тунгалаг үдэрнүүдтэ (иимэ үдэрнүүд эндэ хаа-ла болодог) бариха хэрэгтэй. Үдэр бүри үглөөнэй үүр хираанаар губшуур тээһэн хэдэн арбан онгосо Хойто мүльһэтэ далай худар бүлэглэн дабшадаг байна. Камера Пресс—ТАСС-ай фото.

Сагай уларил

ЖАБАРААР ҮЛЕЭҺЭН ҺАРА

Январь һарын үнгэрһэн арбаад хоногой туршада республика доторнай үүлэгүй, сэлмэг аад, хүйтэн үдэрнүүд үзэгдөө. Дундa зэргээр 21—26 градус хүйтэн болоһон байна. Энэнь нормоһоо 1—2 градусаар дээшээ болоно. Тиихэдэ Түнхэн, Зэдын аймагуудта нормоһоо 3—5 градус үлүү хүйтэн болоһон байна.

Мүн Баргажанда хүйтэншэг байгаа. Эндэ дунда зэргээр 27—29 градус хүйтэн болоо гэхэ гү, али энэнь урда жэлнүүдэйхиһээ 1—2 градусаар доошоо байһанда жэшээтэй. Бүхыдөө республика дотор 30—38, хойто аймагуудта 39—41, хуудам тала дайдаар 42—46 градус хүрэтэр хүйтэн үзэгдэһэн байна.

Үнгэрһэн энэ үедэ Бэшүүр, Охин-Булаг, Түнхэн, Баргажанда бага зэргээр саһан ороо. Тиигэжэ зарим газар нютагуудта саһанай зузааниинь 1—2 сантиметрээр нэмээ. Энэ ороһон саһан нютаг бүхэндэ нэгэ жэгдэ бэшэ. Юуб гэхэдэ, һалхи шуурганай болоходо нюсэгэн тала дайдын саһан һалхинда үлеэгдэжэ, жалга, һөөг бургааһанай захаар ехэ хүр саһа тогтооһон байна. Мүнөө республикын урда, түбэй районуудта саһанай зузааниинь 11—18 сантиметр болоно. Үдэ голые зубшаад саһанай зузааниинь 2—10 сантиметр болоһон. Баргажанай тала дайдаар 8—10 сантиметр зузаан саһан хэбтэнэ. Энэ саһанай эгээл ехэ газарынь гэхэдэ, Баргажан тосхон шадар болоно. Эндэ саһанай зузааниинь 50 сантиметр болонхой. Үнгэрһэн энэ үе соо секундын 15—20 метр шанга һалхин үзэгдөө. Тиимэ һалхин Ново-Селенгинск, Ивалга, Улаан-Үдэ, Нарһатада үзэгдэһэн байна.

Арбаад хоногой һүүл багаар газарай хүрьһэн 75 сантиметр хүрэтэр Кабанскда хүрэһэн байна. Торидо —196, республикын хойто аймагуудта аяар 300 сантиметр хүрэтэр газар хүрөө.

Энэ жэлэй үбэл Зэдэ, Сэлэнгын аймагуудта хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр саһан ороо. Илангаяа Сэлэнгэдэ иимэ ехэ саһан 30 жэлэй туршада үзэгдөөгүй юм.

Хэнэйшье мэдэһээр, үбэлэй тэн дунда энэ һарада болохо хүйтэн нэгэл нормодоо байхаар хүлеэгдэнэ. Республикын урда аймагуудта дунда зэргээр 16—23 градус хүйтэн, 10—15 миллиметр хүрэтэр саһан орохоор хараалагдана. Зарим нютагуудта шанга һалхиншье үзэгдөөд абаха.

Ин. КОТОВ.

* * *

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай сагай уларил иимэ байхаар хүлеэгдэнэ: үүлэтэйшэг байжа, зарим газарнуудаар саһан орохо. Хойто аймагуудта 24—29, Байгалай урда захаар 10—15, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 19—21, үдэртөө 15—17 градус хүйтэн байха.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Хани халуун уулзалганууд, гар гараа барилсаан» — совет партийно-правительственна делегациин Монголой Арадай Республикада хүрэжэ ерэһэн, айлшалжа захалһан тухай мэдээсэлнүүд; Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй (зургаадахи зарлалай) наймадахи сессиин баталан абһан Тогтоолнууд, Указууд; «Партийна хүдэлмэридэ дайшалхы ёһоор» гэһэн түрүү бэшэг.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Экономикын асуудалаар» гэһэн гаршаг доро В. Баировай «Ажахын тоосоон, тоо бүридхэл — һалгаашагүй хоёр» гэһэн корреспонденци; В. Мальцевай «Нэгэнэй ухаан — һайн, хоёрой бүришье һайн» гэһэн корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: хилын саанахи һонинууд; Ц. Дондуковой «Хани барисаамнай улам бэхижэхэ!» гэһэн корреспонденци.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: республикын һонинууд.

Редакторай орлогшо Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24 74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25 41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24 74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н03337. Зак. № 38.